

Republica Moldova

GUVERNUL

HOTĂRÂRE Nr. HG1211/2016
din 04.11.2016

cu privire la aprobarea Regulamentului sanitar pentru instituțiile de educație timpurie

Publicat : 11.11.2016 în MONITORUL OFICIAL Nr. 388-398 art. 1310 Data intrării în vigoare

MODIFICAT

[HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24](#)

NOTĂ:

În Regulament pe tot parcursul textului și al anexelor:

cuvintele „Serviciul de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „Agenția Națională pentru Sănătate Publică”, la forma gramaticală corespunzătoare;

textul „Hotărârii Guvernului „Cu privire la prestarea serviciilor de alimentație publică”, nr. 1209 din 8 noiembrie 2007 și Hotărârii Guvernului nr. 412 din 25 mai 2010 „Pentru aprobarea Regulilor generale de igienă a produselor alimentare”, la orice formă gramaticală, se substituie cu textul „Hotărârii Guvernului nr. 206/2023 cu privire la aprobarea regulamentelor și a regulilor din comerțul interior și abrogarea unor hotărâri ale Guvernului și a prevederilor Legii nr. 296/2017 privind cerințele generale de igienă a produselor alimentare”, la forma gramaticală corespunzătoare;

cuvintele „substanțe biodistructive”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „produse biocide”, la forma gramaticală corespunzătoare;

cuvintele „punctul medical” și „blocul medical” se substituie cu cuvintele „încăperi medicale”;

cuvântul „dizabilități” se substituie cu textul „nevoi speciale/dizabilități” prin [HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24](#)

În scopul realizării prevederilor Legii nr. 10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 67, art. 183), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

[Clauza de adoptare modificată prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

1. Se aprobă Regulamentul sanitar pentru instituțiile de educație timpurie (se anexează).

2. Ministerul Educației și Cercetării, în comun cu autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi și al doilea, în termen de 6 luni, va evalua costurile aferente realizării prevederilor Regulamentului aprobat și va elabora Planul național de implementare graduală a normelor sanitare în instituțiile de educație timpurie.

[Pct.2 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

3. Cheltuielile ce țin de realizarea prevederilor Regulamentului nominalizat vor fi acoperite din bugetul de stat, în limita transferurilor la bugetele locale pentru finanțarea instituțiilor de educație timpurie, precum și din alte surse, conform legislației în vigoare.

4. Se recomandă autorităților administrației publice locale să asigure implementarea prezentului Regulament în procesul de dezvoltare și modernizare a instituțiilor de educație timpurie.

5. Prevederile Regulamentului aprobat se aplică cu începere de la data de 1 ianuarie 2018, conform Planului național de implementare graduală a normelor sanitare.

6. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Sănătății.

PRIM-MINISTRU Pavel FILIP

Contrasemnează:

Ministrul sănătății Ruxanda Glavan

Ministrul educației Corina Fusu

Ministrul finanțelor Octavian Armașu

Nr. 1211. Chișinău, 4 noiembrie 2016.

Aprobat

prin Hotărârea Guvernului

nr. 1211 din 4 noiembrie 2016

REGULAMENT SANITAR

pentru instituțiile de educație timpurie

I. Dispoziții generale

1. Regulamentul sanitar pentru instituțiile de educație timpurie (în continuare -*Regulament*) are drept scop stabilirea unor norme sanitare pentru exploatarea și întreținerea instituțiilor de educație timpurie, indiferent de tipul de proprietate și forma de organizare juridică, orientate spre protecția și fortificarea stării de sănătate, dezvoltarea fizică și neuropsihică armonioasă a copiilor, prevenirea apariției unor îmbolnăviri a acestora în cadrul activităților și condițiilor de educație și îngrijire.

[Pct.1 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

2. Prezentul Regulament stabilește norme sanitare cu caracter obligatoriu pentru persoanele fizice și juridice cu atribuții în exploatarea și întreținerea instituțiilor de educație timpurie.

[Pct.2 în redacția HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

2¹. Proiectarea, construcția, reconstrucția și renovarea se efectuează în conformitate cu normativele tehnice în construcții.

[Pct.2¹ introdus prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

3. Regulamentul oferă norme ale procesului de gestionare sanitară a instituțiilor de educație timpurie și funcționează în conformitate cu legislația.

[Pct.3 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

4. Prezentul Regulament stabilește norme sanitare obligatorii pentru:

- a) amplasarea instituțiilor de educație timpurie;
- b) amenajarea și menținerea teritoriului;
- c) dotarea și întreținerea încăperilor;
- d) iluminatul natural și artificial al încăperilor;
- e) încălzirea și ventilația încăperilor;
- f) asigurarea cu apă potabilă și sanitație;
- g) prevenirea îmbolnăvirilor copiilor;
- h) organizarea alimentației și nutriției;

- i) igiena personală a copiilor de vîrstă antepreșcolară și preșcolară;
- j) igiena personalului;
- k) obligațiile personalului medical.

[Pct.5 abrogat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

6. Obiectivele aflate în proces de proiectare și de construcție vor fi coordonate conform Legii nr. 10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice și normativelor tehnice în construcții.

[Pct.6 în redacția HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

7. Instituțiile de educație timpurie sînt supuse autorizării sanitare de funcționare.

Blocurile alimentare sînt supuse înregistrării în domeniul siguranței alimentelor de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor. În cazul modificărilor din cadrul blocului alimentar, se notifică subdiviziunea teritorială pentru siguranța alimentelor din raza de acoperire în care se află instituția de educație timpurie.

Orice modificare a activității instituțiilor de educație timpurie, a condițiilor de educație și îngrijire a copiilor este coordonată cu Agenția Națională pentru Sănătate Publică.

[Pct.7 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

8. În sensul prezentului Regulament noțiunile de bază utilizate au următoarea semnificație:

centru de resurse pentru educație incluzivă – serviciu de asistență a beneficiarilor de cerințe educaționale speciale pentru asigurarea organizării activităților specifice de abilitare/ reabilitare a dezvoltării copiilor;

gestionar – salariat al oricărui agent economic (persoană juridică sau fizică) sau al oricărei autorități ori instituții publice, avînd ca atribuții principale de serviciu primirea, păstrarea și eliberarea de bunuri, aflate în proprietatea, administrarea, folosința sau deținerea chiar temporară a angajatorilor menționați, indiferent de modul de dobîndire și de locul unde se află bunurile (după caz, acestea din urma pot fi: bunuri materiale, mijloace bănești sau orice alte valori);

instituție de educație timpurie – unitate de educație și învățămînt care realizează un proces educațional și de îngrijire a copiilor cu vîrsta sub 6 (7) ani în scopul dezvoltării lor fizice, cognitive, emoționale și sociale. Organizarea educației timpurii se efectuează pe grupe și sau grupe mixte, constituite, de regulă, după criteriul de vîrstă a copiilor, beneficiind de cadre didactice calificate și de o infrastructură adecvată;

geohelminți patogeni - viermi parazitari care afectează omul, iar solul poluat cu ouă de helminți viabile, are un rol deosebit în transmiterea bolii;

agenți biologici - microorganisme (bacterii, viruși, ricketsii, paraziți, fungi) și alți agenți, precum prionii, care pot provoca boli oamenilor și animalelor;

substanțe chimice toxice - element chimic și compuși săi care pot afecta starea de sănătate a oamenilor prin contact direct sau indirect, prin inhalare sau ingerare și pentru care sînt stabilite concentrații maximal admisibile.

[Pct.8 noțiunea „substanțe biodistructive” exclusă prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

9. Instituțiile de educație timpurie oferă servicii educaționale și de îngrijire tuturor copiilor cu vîrsta sub 7 ani din comunitate și servicii specializate pentru copiii cu cerințe de educație speciale. La înmatricularea copiilor în instituție se ia în considerație posibilitatea organizării regimului zilei, în corespundere cu particularitățile anatomofiziologice ale fiecărei grupe de vîrstă și/sau în funcție de tipurile de deficiențe.

10. Numărul copiilor din grupe, în instituțiile de educație timpurie, se determină reieșind din suprafața destinată sălii de grupă pentru joc și masă - pentru copiii cu vîrsta pînă la 3 ani (antepreșcolari) nu mai puțin de 2,5 m² pentru 1 copil și pentru grupele de vîrstă de la 3 pînă la 7 ani (preșcolari) nu mai puțin de 2,0 m² pentru 1 copil, aflați de facto în grupe. Pentru instituțiile de educație timpurie unde sala de grupă pentru joc și masă este comasată cu dormitorul suprafața pentru 1 copil se mărește cu 1,0 m² pentru toate grupele de vîrstă.

11. Numărul maxim de copii în grupele antepreșcolare este de 15 copii, în grupele preșcolare - 20 de copii.

12. Numărul copiilor cu nevoi speciale/dizabilități, incluși în grupele antepreșcolare și preșcolare, va fi stabilit în funcție de raportul personal/îngrijitor per copil cu dizabilitate și în funcție de tipul dizabilității.

[Pct.12 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

13. Responsabilitatea pentru respectarea normelor sanitare ale prezentului Regulament revine gestionarului și conducătorului instituției. Nerespectarea prezentului Regulament atrage după sine răspundere contravențională, conform legislației în vigoare.

II. Amplasarea instituțiilor de educație timpurie

14. Instituțiile de educație timpurie se amplasează în interiorul cartierelor locative, în afara zonelor de protecție sanitară a întreprinderilor, construcțiilor sau altor obiective și surse poluante și la o distanță ce asigură respectarea nivelurilor maximal admisibile de poluare atmosferică fonică, respectînd normativele de insolație și iluminat natural al încăperilor și terenurilor de joacă.

15. Terenul de amplasare trebuie să fie bine drenat, fără deșeuri, solul nu trebuie să conțină niveluri periculoase de substanțe chimice toxice sau microorganisme patogene. Apa subterană superficială trebuie să se găsească la cel puțin 0,5-1 m sub nivelul inferior al fundației clădirii instituțiilor de educație timpurie. Se interzice amplasarea instituțiilor de educație timpurie în zone cu risc sporit de alunecări de teren și inundații.

16. Instituția de educație timpurie poate fi amplasată în clădiri existente sau poate fi anexată la blocuri locative sau de menire socială, inclusiv instituții de învățământ, cu excepția întreprinderilor industriale și a celor de prestări servicii, cu respectarea următoarelor condiții:

- a) să fie amplasată nu mai sus de etajul 2;
- b) să aibă teren separat îngrădit;
- c) să aibă intrări/ieșiri distincte pentru copii și transport auto;
- d) să fie dotată cu sisteme de asigurare cu apă, de canalizare și de încălzire;

[Pct.16 lit.d) în redacția HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

- e) să fie asigurată izolarea fonică față de blocurile locative;

[Pct.16 lit.e) în redacția HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

- f) să fie asigurată cu ventilație adecvată;

g) să fie respectate normele referitoare la proiectare, spații, dotare, izolarea încăperilor etc. descrise în Regulament;

- h) fără surse de poluare;

- i) să fie exclusă amplasarea lor în subsoluri, demisoluri și spații insalubre.

[Pct.16 lit.i) modificată prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

[Pct.17 abrogat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

18. Distanța de la teritoriul instituției de educație timpurie până la obiectele radiotehnice și sursele de poluare a stațiilor de alimentare cu produse petroliere va corespunde legislației în domeniu.

[Pct.18 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

III. Amenajarea și menținerea teritoriului

19. Amenajarea teritoriului instituției de educație timpurie trebuie să corespundă prevederilor normativelor în construcții NCM C.01.02:2017 «Clădiri civile. Proiectarea construcțiilor pentru grădinițe de copii. Teritoriul este înverzit reieșind din calculul minim 50% din terenul liber de construcții. Plantațiile verzi sînt utilizate pentru separarea terenurilor de joacă unul de altul și terenurile grupelor de zona economică.

La înverzirea teritoriului instituției de educație timpurie nu se permite plantarea arborilor și arbuștilor spinoși și cu fructe otrăvitoare.

Plantațiile verzi nu trebuie să fie un obstacol pentru asigurarea nivelului optimal de insolație și iluminat natural al încăperilor și terenurilor de joacă.

[Pct.19 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

19¹. Gestionarii (conducătorii) instituțiilor de educație timpurie au obligația să desfășoare lucrări de prevenire, de combatere și de distrugere a buruienii ambrozia, pentru evitarea apariției alergiei la ambrozie, conform Regulamentului privind combaterea și prevenirea răspândirii buruienii ambrozia (*Ambrosia artemisiifolia*), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 967/2018.

[Pct.19¹ introdus prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

20. Pentru prevenirea inundării și poluării terenurilor de joacă se prevăd sisteme de evacuare a apelor pluviale.

[Pct.20 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

21. Teritoriul și blocurile instituțiilor de educație timpurie se construiesc și se adaptează la necesitățile copiilor cu nevoi speciale/dizabilități, în conformitate cu normativele tehnice în construcții: CP C. 01.02-2018 «Clădiri civile. Clădiri și construcții. Prevederi generale de proiectare cu asigurarea accesibilității pentru persoane cu dizabilități» și NCM C.01.06-2014 «Cerințe generale de securitate pentru obiectele de construcție la folosirea și accesibilitatea lor pentru persoanele cu dizabilități».

[Pct.21 în redacția HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

22. Pe teritoriul instituției de educație timpurie pentru copii cu dereglări ale aparatului locomotor cărările și trotuarele nu trebuie să aibă o pantă mai mare de 5 grade, cu lățimea cărării și trotuarului nu mai puțin de 1,6 m. La cotituri și la fiecare 6 m trebuie să fie amenajate zone de repaus, conform prevederilor NCM C.01.06-2014 «Cerințe generale de securitate pentru obiectele de construcție la folosirea și accesibilitatea lor pentru persoanele cu dizabilități».

[Pct.22 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

23. Pe teritoriul instituției de educație timpurie pentru copii cu deficiențe severe de vedere în scopul siguranței circulației copiilor lățimea cărărilor pentru plimbări trebuie să fie nu mai puțin de 3 m și să aibă câte un gard din ambele părți în 2 niveluri: balustradă la înălțimea de 90 cm și leaț la înălțimea de 15 cm. În apropierea cotiturilor, intersecțiilor, clădirilor, stâlpilor și altor obstacole, cărările (pistele) trebuie să aibă o structură mazarat de acoperire, suprafață rugoasă care servesc ca un semnal pentru încetinirea mișcării. Cărările (pistele) asfaltate trebuie să aibă un profil în formă de arc, iar în funcție de lățimea acestora mijlocul pistei crește peste părțile laterale cu 5-15 cm, conform prevederilor CP C. 01.02-2018 «Clădiri civile. Clădiri și construcții. Prevederi generale de proiectare cu asigurarea accesibilității pentru persoane cu dizabilități».

[Pct.23 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

24. În instituțiile de educație timpurie se respectă siguranța în exploatare care presupune protecția tuturor copiilor, inclusiv celor cu cerințe educaționale speciale, împotriva riscului de accidentare în timpul exploatării normale a spațiului din interiorul clădirilor, precum și a spațiului aferent acestora, prin:

a) Prevenirea alunecării:

stratul de uzură nu trebuie să împiedice căderea prin alunecare, chiar și pe vreme ploioasă;

finisajul treptelor și rampelor se realizează astfel încât să se evite alunecarea și cu reflecție perceptibilă de către persoanele cu nevoi speciale/dizabilități de vedere;

treptele trebuie să evite staționarea apei și formarea unui strat de gheață.

b) Prevenirea căderilor, împiedicărilor:

schimbările de nivel trebuie atenționate prin marcaje vizibile;

marginea treptelor să fie clar vizibilă, să nu se confunde cu desenul de pe suprafața orizontală a treptei.

25. Obiectele (arbori, arbuști, stâlpi etc.) de pe teritoriul instituțiilor de educație timpurie nu trebuie să fie un obstacol pentru deplasare, plimbări și jocuri.

26. Teritoriul instituțiilor de educație timpurie trebuie să dispună de un sistem de iluminare artificial. Nivelul de iluminare artificial pe perioada de afare a copiilor trebuie să fie de cel puțin - 10 lx la nivelul solului pe înserate sau pe vreme posomorită și de 40 lx pentru copii cu deficiențe de vedere.

27. Nivelul de zgomot și poluare a aerului atmosferic pe teritoriul instituției de educație timpurie nu trebuie să depășească normativele stabilite pentru teritoriul zonei locative. Nivelul de zgomot pe teritoriul instituțiilor de educație timpurie este menționat în anexa 1.

28. Pentru instituțiile de educație timpurie trebuie să fie prevăzute locuri amenajate

pentru recreere și educație fizică a copiilor. Pentru plimbări pot fi utilizate scuarurile, parcurile și alte teritorii amenajate în acest scop.

29. Pentru copiii cu vârsta de pînă la 3 ani suprafața terenului de joacă, inclusiv a terenului de sport se calculează reieșind din 7,2m² pentru un copil și nu mai puțin de 9,0 m² pentru un copil cu vârsta cuprinsă între 3-7 ani.

30. În condițiile urbane existente (densitatea înaltă a construcțiilor) se permite utilizarea unui teren de joacă pentru 2 grupe, cu condiția stabilirii unui regim separat de aflare în aer liber.

31. Terenurile de joacă trebuie să fie apropiate și comod conectate cu ieșirea din grupă. Acestea se acoperă cu gazon de iarbă, cu sol compactat, fără praf sau se realizează din materiale care nu produc efecte nocive asupra sănătății umane și se separă între ele prin cărări acoperite cu o suprafață potrivit de fermă care să asigure securitatea copiilor.

32. Terenurile de joacă pentru grupele de preșcolari din cadrul școlilor trebuie să fie separate de terenurile de recreere ale elevilor.

33. Terasale și umbrarele sînt dotate cu podele din lemn (sau alt material de construcție, inofensiv pentru sănătatea umană) la o distanță de cel puțin 15 cm de la sol.

34. Terasale pentru copiii cu vârsta de pînă la 3 ani pot fi anexate de clădirea instituției de educație timpurie care se vor folosi pentru plimbări sau somn. Terasale anexate la clădire nu trebuie să reducă nivelul de iluminare naturală în încăperile grupelor.

35. Echipamentele pentru terenurile de joacă și de sport trebuie să fie adecvate vârstei, să nu fie realizate din materiale care pot produce efecte nocive asupra sănătății, suprafața să fie netedă, fără muchii și colțuri ascuțite, învelișul inoxidabil și ușor de curățat. Suprafața terenurilor nu trebuie să aibă locuri cu proeminențe.

36. Materialele utilizate pentru terenurile de joacă trebuie să fie ecologic pure: lemn îmbibat cu antiseptic; metal acoperit cu strat anticoroziv; inox fără joncțiuni de la sudură pe panta toboganului; placaj rezistent la apă, acoperit cu un strat de material antiderapant; plastic rezistent la soare (nu se decolorează), precum și la fluctuații de temperatură (nu dă microfisuri). Accesoriile trebuie să fie zincate. Toate joncțiunile au dopuri de plastic, iar scaunele caruselului, balansoarului pe arc și scrînciobului-balansoar au înveliș special antiderapant.

37. Anual, în primăvară, nisipul de pe terenurile de joacă se schimbă. Nisipul nou adus trebuie să corespundă parametrilor sanitaro-chimici, parazitologici, microbiologici și radiologici de inofensivitate. În lipsa copiilor, nisipierele trebuie să fie acoperite pentru a preveni contaminarea nisipului (capace, pelicule de plastic sau alte dispozitive). La depistarea ouălor viabile de geohelminți patogeni pentru om se efectuează schimbarea nisipului.

38. Teritoriul instituțiilor de educație timpurie trebuie să fie menținut în stare curată, fără deșeuri, excremente de animale, liber de insecte și rozătoare, puțuri deschise sau accesibile copiilor, cisterne, fose septice și altele asemenea ce pot prezenta pericol pentru

siguranța copiilor.

39. Curățarea teritoriului se efectuează în lipsa copiilor ori de câte ori este necesar, pentru a păstra teritoriul curat și fără obstacole de circulație sau de joacă. În perioada caldă a anului se recomandă irigarea teritoriului nu mai puțin de 2 ori pe zi.

[Pct.39 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

40. Pentru a asigura accesul copiilor, iarna căile de acces spre instituția de educație timpurie/grupe și drumurile/cărările pentru plimbări în aer liber se curăță de zăpadă în mod obligatoriu. Se permite presărarea nisipului pe cărări. Se interzice utilizarea reagenților pentru topirea zăpezii.

41. Pe teritoriul și în preajma instituțiilor de educație timpurie se interzice arderea deșeurilor vegetale.

42. Zona economică se amplasează din partea debarcaderului blocului alimentar și se amenajează cu teren pavat și intrare separată.

43. În zona economică se amplasează (după necesitate):

- a) cazangeria cu depozitul pentru combustibil;
- b) depozitul pentru legume și fructe;
- c) terenul pentru uscarea lenjeriei și curățarea covoarelor;
- d) terenul pavat pentru containerele de colectare a deșeurilor solide etc.

44. Containerele de colectare a reziduurilor solide ale instituțiilor de educație timpurie trebuie să fie din metal sau alt material ce poate fi curățat și dezinfectat, cu capace și plasate numai pe teren pavat, la distanța de minimum 15 m de la instituțiile de educație timpurie și 20 m de la spațiile locative.

Suprafața terenului pentru containere trebuie să depășească suprafața bazei containerului. Se permite utilizarea și altor structuri închise, speciale pentru colectarea deșeurilor menajere și alimentare, inclusiv plasarea acestora pe terenul adiacent instituțiilor de educație timpurie de colectare a deșeurilor menajere a cartierului locativ.

45. În cazul lipsei sistemului de apeduct, aprovizionarea cu apă potabilă în localitate se asigură din fântână freatică, conform Legii nr. 182/2019 privind calitatea apei potabile.

[Pct.45 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

46. Fântâna este amplasată la o distanță nu mai mică de 50 m de la clădirea instituției de educație timpurie în punctul cel mai înalt de pe teren și liber de surse de poluare. Fântâna și echipamentele de pompare, inclusiv aria de deservire a acestora, vor fi semnalizate corespunzător și vor fi îngrădite cu un gard ce nu va permite accesul copiilor de

orice vârstă pe teritoriul respectiv.

[Pct.46 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

IV. Dotarea și întreținerea încăperilor

47. Proiectarea instituțiilor de educație timpurie se efectuează în conformitate cu normativele în construcții «NCM C.01.02:2017 Clădiri civile. Proiectarea construcțiilor pentru grădinițe de copii». Normativele sanitare, enumerate în acest capitol completează și detaliază normele din domeniul ocrotirii sănătății.

[Pct.47 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

48. Clădirile instituțiilor de educație timpurie trebuie să fie proiectate, ținând cont de accesul tuturor categoriilor de copii, inclusiv al celor cu dificultăți locomotorii, de văz etc., conform prevederilor NCM C.01.02:2017 „Clădiri civile. Proiectarea construcțiilor pentru grădinițe de copii”.

[Pct.48 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

49. Toate încăperile instituțiilor de educație timpurie trebuie să corespundă condițiilor pentru accesul la acestea. Categoriile de copii cu cerințe educaționale speciale (conform tuturor tipurilor de afecțiuni) și numărul de locuri trebuie să fie stabilite conform temei de proiect pentru specificul instituției de învățământ respective, conform prevederilor CP C.01.11:2018 „Clădiri civile. Clădiri și construcții publice, accesibile pentru persoane cu dizabilități. Reguli de proiectare”.

[Pct.49 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

50. În fiecare încăpere, pentru o grupă de copii, în medie, trebuie prevăzute câte 1-2 locuri, echipate pentru copii cu cerințe educaționale speciale, în funcție de fiecare tip de afecțiune - mobilitate redusă, deficiențe de vedere sau auz.

[Pct.50 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

51. Condițiile pentru proiectarea accesului, după cum urmează:

a) dimensiunile golurilor ușilor la intrare în încăperi, organizarea rutei fără bariere (ținând cont de modul de deplasare și virare a căruciorului);

b) zona fără bariere a locurilor speciale pentru copii, locul la tablă, zona la standurile de demonstrație, stelajele cu material didactic și grafic;

c) echipamentul special pentru locurile copiilor;

d) sistemele de mijloace de asistență individuală la deplasarea și fixarea corpului la sedere;

e) echipamentul auxiliar și posibilitatea de a-l folosi (iluminarea artificială și naturală, schimbul de aer, sistemul de informare și telecomunicații).

52. Instituțiile de educație timpurie se amplasează în clădiri cu 1-2 nivele. Dacă relieful este înclinat, instituția de educație timpurie poate fi în 3 nivele, dar ieșirile de la etajele 1 și 2 trebuie să fie la nivelul solului, conform prevederilor NCM C.01.02:2017 „Clădiri civile. Proiectarea construcțiilor pentru grădinițe de copii”.

[Pct.52 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

53. Clădirile instituțiilor de educație timpurie trebuie să fie centralizate (toate încăperile se amplasează într-o clădire) sau decentralizate (blocuri, pavilioane unite cu galerii încălzite), conform prevederilor NCM C.01.02:2017 „Clădiri civile. Proiectarea construcțiilor pentru grădinițe de copii”.

[Pct.53 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

54. La amplasarea încăperilor în clădirile instituțiilor de educație timpurie trebuie să se respecte principiul asigurării cu încăperi proprii pentru fiecare grupă de copii, izolării maxime pe grupe, atât între ele, cât și între încăperile administrative și cele ale blocului alimentar.

55. La nivelul 3 trebuie să fie amplasate încăperile comune folosite provizoriu de copii (sala de muzică, sport etc.) sau încăperi destinate personalului de educație și de îngrijire. Se permite amplasarea la nivelul 3 a încăperilor pentru grupele de copii de 5-7 ani, conform prevederilor NCM C.01.02:2017 „Clădiri civile. Proiectarea construcțiilor pentru grădinițe de copii”.

[Pct.55 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

56. Materialul de construcție al clădirilor instituțiilor de educație timpurie trebuie să îndeplinească următoarele condiții igienice, tehnice și arhitecturale:

a) să aibă conductibilitate termică mică (termoizolante);

b) să aibă porozitate;

c) să nu rețină apa;

d) să fie rezistente, elastice, neinflamabile;

e) să fie izolatoare fonice.

57. Scările dintre etaje se amenajează cu balustrade bilaterale cu înălțimea de 1,8 m

care se instalează la 2 nivele - la înălțimea de 0,9 m și suplimentar o bară de mână la înălțimea de 0,5 m. Grilajele de metal a scărilor dintre etaje se instalează vertical, conform prevederilor NCM C.01.02:2017 „Clădiri civile. Proiectarea construcțiilor pentru grădinițe de copii”.

[Pct.57 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

58. Se prevăd, la necesitate, ascensoare, rampe cu o pantă de 1:6. Rampele trebuie să fie acoperite cu un strat de cauciuc, conform prevederilor NCM C.01.02:2017 „Clădiri civile. Proiectarea construcțiilor pentru grădinițe de copii”.

[Pct.58 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

59. La proiectarea instituțiilor de educație timpurie se prevăd următoarele categorii de spații:

- a) încăperi pentru grupa de copii (separat pentru fiecare grupă de copii);
- b) încăperi comune pentru instruire (sală de muzică, sală de sport, centrul de resurse pentru educația incluzivă);
- c) încăperi auxiliare (încăperi medicale, blocul alimentar, spălătoria);
- d) încăperi destinate personalului de educație și de îngrijire, conform prevederilor NCM C.01.02:2017 „Clădiri civile. Proiectarea construcțiilor pentru grădinițe de copii”.

[Pct.59 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

60. Numărul și tipul de încăperi comune pentru instruire se determină la etapa de proiectare reieșind din sarcina de proiect, conform prevederilor NCM C.01.02:2017 „Clădiri civile. Proiectarea construcțiilor pentru grădinițe de copii”.

[Pct.60 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

Pentru instituții cu un număr mai mare de 100 de copii se proiectează/construiește sală de muzică și sală de sport separate.

61. Se interzice amplasarea încăperilor destinate copiilor, al căror nivel de pardoseală este mai jos de nivelul pireului clădirii.

[Pct.61 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

62. În scopul menținerii regimului termic intrările și ieșirile în instituțiile de educație timpurie trebuie amenajate cu un tambur.

63. Ușile de la intrările în clădire, încăperile pentru copii nu trebuie să creeze obstacole în calea trecerii copiilor. În încăperi se evită instalații cu colțuri în afară, iar cele existente se rotunjesc.

64. Pereții din încăperile de grupă sînt echipați și vopsiți în culori mate de tonuri deschise. Ușile și ramele de la ușă, părțile proeminente ale clădirii, borduri, trepte, mobilierul și echipamentele trebuie să contrasteze cu culoarea pereților.

65. Atunci cînd se utilizează echipamente de sunet se prevede izolarea fonică a pereților și podelei (pereții și podelele trebuie să aibă proprietăți de fonoizolare înaltă).

66. Încăperile de grup, dormitoare, sălile de muzică pentru deficiențe severe de vedere trebuie să aibă mijloace de orientare sonoră și palpabile.

67. Blocul alimentar, încăperi medicale cu izolator și spălătoria trebuie să dispună de ieșiri separate. În interiorul instituțiilor, indiferent de tipul lor, circulația copiilor este separată de cea pentru activitățile administrativ-gospodărești.

68. În clădirea instituției de educație timpurie trebuie să se respecte următoarele principii de amplasare a încăperilor:

a) grupele antepreșcolare, centrul de resurse pentru educația incluzivă și încăperi medicale se amplasează la parter cu intrare separată;

b) grupele preșcolare se amplasează la etajele I și II (în cazul clădirilor cu parter și 2 nivele);

c) intrarea poate fi comună pentru cel mult patru grupe;

d) grupul sanitar pentru personal, depozitele pentru legume și camera frigorifică, cu asigurarea condițiilor pentru păstrarea produselor prevăzute de producător, sînt amplasate la subsol sau demisol;

e) blocul alimentar și spălătoria se amplasează la parter.

Ușile cu geam din interiorul clădirii sînt protejate cu plase de lemn din ambele părți pînă la nivelul taliei copilului.

69. Componenta și suprafața încăperilor medicale sînt menționate în anexa 2.

70. Designul grupei include:

a) vestiarul (pentru primirea copiilor și păstrarea hainelor și încălțămintei de stradă);

b) încăperea de grupă (sala pentru joc, activități și mese);

c) dormitorul;

d) bufetul (pentru distribuirea bucatelor, spălarea veselei);

e) grupul sanitar accesibil inclusiv persoanelor cu nevoi speciale/dizabilități

locomotorii.

[Pct.70 lit.e) modificată prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

Suprafețele încăperilor de grupe sînt menționate în anexa 3.

Pentru instituțiile de educație timpurie cu programul de activitate de pînă la 6 ore prezența dormitorului nu este obligatorie. În cazul absenței dormitorului în grupă este amenajat un colț/spațiu pentru odihna copilului, la necesitate (o canapea).

71. Vestiarul este dotat cu dulapuri individuale, marcate pentru fiecare copil, scaune sau masă de toaletă obișnuită pentru așezarea comodă a copilului în timpul îmbrăcării/dezbrăcării.

[Pct.71 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

72. În instituțiile de educație timpurie cu programul de activitate de pînă la 6 ore, unde nu este prevăzut vestiar separat pentru personal se admite dotarea vestiarelor din încăperile de grup cu un dulap separat pentru hainele și încălțămînta personalului.

73. În instituțiile de educație timpurie unde sălile pentru joc, activități și mese sînt comasate cu dormitoare, pentru amplasarea paturilor se prevede un sector separat.

74. Sălile pentru joc, activități și mese se amenajează cu mese și scaune, dulapuri pentru jucării, cărți, materiale didactice. Ele sînt marcate, indicîndu-se numărul și culoarea lor (anexa 4).

75. Mobilierul și echipamentul pentru copii trebuie să fie din materiale inofensive pentru sănătatea copiilor și să țină cont de specificul de organizare al procesului educațional, precum și a activităților de recuperare medicală, de asemenea, să corespundă taliei și vârstei copiilor.

[Pct.75 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

76. În incinta sălilor de grup pentru copiii cu deficiențe severe de vedere și cei cu retard mintal trebuie să fie mese universale individuale, cu parametri reglabili, design simplu și construcții sigure.

77. În incinta sălilor de grup pentru copiii cu deficiențe severe de auz, precum și dereglări severe de vorbire trebuie prevăzute: mese individuale cu telecomandă (set microfon, echipament auditiv), masa educatorului cu panou de control de la distanță (un amplificator și un comutator) cu conectare printr-o linie cu intensitate de curent joasă la panoul de control de la fiecare masă. Echipamentul auditiv se montează pe mese staționare fixate pentru copii și educatori.

78. În cazul în care se prevăd locuri pentru copiii cu deficiențe de vedere sau auz, distanța trebuie să fie:

a) între masă/mese și pereții fără geamuri – de minimum 0,7 m;

b) între masă/mese și pereții cu geamuri – de minimum 0,5 m.

79. Aria mesei pentru copiii cu deficiențe de văz trebuie să fie de minimum 1,0 m lățime și de 0,6 m lungime pentru instalarea literaturii tipărite cu caractere Braille și a tiflotehnicii. În caz general, în încăperile de grupă standard este suficient ca masa/mesele copilului/copiilor cu deficiențe de vedere sau auz să fie instalată/e cât mai aproape de geam/sau de sursa de lumină, iar pentru copilul/copiii care se folosesc de cărucioare să se prevadă 1-2 locuri de lângă golul ușii. În cazul în care mesele de două locuri se înlocuiesc cu mese de un singur loc, trebuie respectați parametrii trecerilor între mesele copiilor cu cărucioare, între mese și pereți și distanța între ușa de intrare și tablă.

80. Dimensiunile minime ale zonei unui singur loc, ținând cont de virajul căruciorului, trebuie să fie de 1,8 m x 1,8 m.

81. În sălile de grup pentru copiii cu nevoi speciale/dizabilități ale aparatului locomotor se prevede mobilier special.

82. Încăperile medicale trebuie să prevadă condiții pentru organizarea măsurilor curativ-profilactice și de fortificare a sănătății.

[Pct.82 în redacția prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

83. La așezarea copiilor la mese trebuie să se țină cont de starea fiziologică a analizatorului vizual și auditiv.

84. Ferestrele din sălile de jocuri trebuie să fie orientate optimal în perimetrul vest-sud-est și înzestrate cu oberlihturi.

85. În instituțiile de educație timpurie, dormitoarele trebuie dotate astfel încât să asigure un mediu de somn confortabil, sigur și igienic pentru fiecare copil.

Toate locurile de dormit trebuie să întrunească următoarele criterii:

a) conformitatea cu standardele de siguranță pentru prevenirea accidentelor și a rănilor;

b) asigurarea unei igiene adecvate;

c) compatibilitatea cu vârsta și talia copiilor.

Dormitoarele sunt dotate cu paturi individuale asigurate cu saltea, pătură, mușama de protecție, 2 seturi de lenjerie de pat și lenjerie pentru fiecare copil, adecvată vârstei acestuia. Instituțiile de educație timpurie se dotează cu următoarele tipuri de pat:

a) nr. 1 – pentru copiii cu vârsta de la 1,5 până la 3 ani (antepreșcolari), cu lungimea de 120 cm, lățimea – de 80 cm și înălțimea – de 30 cm;

b) nr. 2 - pentru copiii de la 3 până la 7 ani (preșcolari), cu lungimea de 140 cm, lățimea - de 80 cm și înălțimea - de 30 cm.

[Pct.85 în redacția prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

86. Se interzice folosirea paturilor în 2 nivele pentru evitarea traumelor.

87. Amplasarea paturilor trebuie să asigure trecerea liberă a copiilor între paturi, paturi și pereți, paturi și radiatoare.

88. Distanța minimă recomandată între părțile laterale ale paturilor este de 0,65 m, de la peretele extern - 0,6 m, de la instalațiile de încălzire - 0,3 m, între capetele paturilor - 0,3 m.

89. Dimensiunile, amplasarea și adaptarea instalațiilor sanitare (lavoare/chiuvete, closet) în grupurile sanitare se realizează în raport cu vârsta copiilor, reieșind din nevoile speciale și oportunitățile pentru copii.

90. Încăperile grupului sanitar din grupa de copii sînt separate în zona pentru chiuvete și cadă de duș, și zona pentru WC-uri.

91. Pentru copiii sub 3 ani sînt prevăzute olițe individuale numerotate, care sînt spălate sub jet de apă, iar în situații epidemiologice se prelucrează după fiecare utilizare cu produse biocide. Pentru copii cu vârsta de 3-7 ani grupurile sanitare sînt dotate cu WC-uri adecvate vârstei și accesibile persoanelor cu nevoi speciale/dizabilități, utilizatorilor de scaune cu roțile, separate pentru băieți și fete.

92. Grupurile sanitare din instituțiile de educație timpurie trebuie să fie dotate cu sisteme de ventilație eficiente, care asigură calitatea optimă a aerului și controlul umidității. Acestea pot include soluții moderne de ventilație mecanică, capabile să asigure un flux constant de aer curat și să elimine eficient mirosurile și poluanții.

[Pct.92 în redacția HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

93. Grupurile sanitare trebuie să fie ușor accesibile tuturor copiilor și amplasate în apropierea încăperi destinate pentru jocuri și activități.

94. Grupurile sanitare trebuie să fie dotate cu un număr suficient de chiuvete, conectate la apă rece și caldă și controlate termostatic, săpun, mijloace adecvate pentru uscarea mâinilor, la necesitate cu mobilier adecvat pentru schimbarea scutecelor și cu instalații pentru depozitarea scutecelor murdare.

95. Cabinele WC-urilor trebuie să fie destul de spațioase pentru a permite unui angajat să ajute copilul la necesitate și de o înălțime suficientă pentru a asigura intimitatea copilului, permițînd totodată supravegherea din partea personalului. Lîngă vasele de closet se instalează bare de suport.

Grupurile sanitare pentru copii sînt separate de cele pentru personal.

96. WC-urile din grupe trebuie să fie asigurate cu ventilație naturală sau mecanică, precum și cu încălzire adecvată.

[Pct.96 în redacția HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

97. Necesarul minim pentru dotarea și amenajarea WC-urilor pentru grupe este prezentat în anexa 5.

98. Utilajul sanitar se montează la înălțimea de 0,4 m de la dușumea pentru grupele antepreșcolare, iar pentru grupele preșcolare – 0,5 m, cada adâncă de duș – 0,6 m și cuvă cu jet de duș – 0,3 m. Distanța de la jetul de duș pînă la fundul cuvei trebuie să fie de 1,5 m.

99. Pentru instituțiile de educație timpurie dotate cu săli separate de sport și muzică se prevede 4,0 m² pentru 1 copil pentru sala de sport și 2,0 m² pentru 1 copil pentru sala de muzică. În cazul instituțiilor de educație timpurie cu capacitatea de pînă la 100 locuri se permite o sală mixtă pentru ocupații muzicale și sportive cu suprafața de 4,0 m² pentru un copil. Dușumeaua acestor încăperi trebuie să fie din lemn, parchet sau linoleum cu căptușeală.

100. Pe lîngă sălile de sport și de muzică sînt prevăzute depozite pentru păstrarea inventarului sportiv și muzical cu suprafața de cel puțin 6 m².

101. Centrul de resurse pentru educație incluzivă este dotat cu echipament adecvat activităților desfășurate, cu materiale didactice, ludotecă, bibliotecă completată, instrumente de evaluare a dezvoltării, literatură metodică-științifică.

102. Centrul de resurse pentru educație incluzivă are spații organizate pentru activități individuale și de grup de abilitare/reabilitare, recreere și activitate de joc (anexa nr. 6).

103. Pentru bazinele de înot ale instituțiilor de educație timpurie trebuie să se respecte dimensiunile de 3x7 m și înălțimea de 0,4-0,8 m. Pe perimetrul bazinului se instalează o bordură cu înălțimea de 0,15 m și lățimea de 0,3 m. De asemenea, se rezervă o cale de acces cu lățimea de 0,75 m. La ieșirea din camera de duș sînt instalate căzi pentru spălarea picioarelor cu diametrul de 0,8 m și adîncimea de 0,1 m, conform prevederilor NCM C.01.02:2017 «Clădiri civile. Proiectarea construcțiilor pentru grădinițe de copii».

[Pct.103 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

104. Pentru copiii cu dereglări ale aparatului locomotor, bazinele de înot trebuie să aibă un dispozitiv pentru coborîrea și ridicarea copiilor.

105. În încăperile cu baie pentru masaj terapeutic temperatura aerului constituie cel puțin 30⁰C la multitudinea schimbului de aer nu mai mică de 50 m³/oră/copil.

106. Bazinul de înot se dotează cu 2 vestiare (fete și băieți) a cîte 6-12 locuri fiecare cu suprafața de 0,72 m² pentru o persoană, dușuri (o sită de duș pentru 4 copii), chiuvete și

WC-uri, uscătorii pentru păr cu 10 locuri, depozit pentru inventar – 6 m².

107. Pentru activitățile administrativ-gospodărești sînt prevăzute încăperi și spații adecvate pentru asigurarea activității de întreținere și funcționare normală a instituțiilor de educație timpurie. Încăperile administrativ-gospodărești sînt amplasate separat de zonele pentru copii.

108. Proiectarea și amenajarea blocului alimentar din instituțiile de educație timpurie se efectuează în corespundere cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 206/2023 cu privire la aprobarea regulamentelor și a regulilor din comerțul interior și abrogarea unor hotărâri ale Guvernului și a prevederilor Legii nr. 296/2017 privind cerințele generale de igienă a produselor alimentare. Suprafața încăperilor blocului alimentar se calculează reieșind din volumul estimativ al activității instituțiilor de educație timpurie, dar nu mai puțin de 0,3 m² pentru 1 copil.

Numărul, mărimea și destinația încăperilor se stabilesc în funcție de volumul estimativ al activității instituțiilor de educație timpurie. Proiectarea și amenajarea blocului alimentar se efectuează în conformitate cu documentația de proiect.

109. Blocul alimentar are ieșire pe teren în zona de gospodărie. Depozitele și camera frigorifică sînt amplasate în apropierea bucătăriei sau blocului alimentar.

110. Depozitele, precum și încăperile de producere cu rampă, nu se amplasează sub spălătorii, camere de duș și instalații sanitare.

111. Pentru blocul alimentar care activează pe bază de materie primă se recomandă următorul set de încăperi: bucătărie (secția caldă, secția rece cu sector de distribuire a bucatelor), secție de prelucrare preliminară a cărnii, peștelui, secție de preparare preliminară a legumelor, spălătorie pentru vesela de bucătărie, depozit pentru produse de băcănie și friabile, depozit pentru legume, cămară cu utilaj frigorific pentru produsele ușor alterabile, debarcader.

112. Pentru blocul alimentar care activează pe bază de semifabricate se recomandă următorul set de încăperi: debarcader, bucătăria (secția caldă, secția rece cu sector de distribuire a bucatelor), depozit/încăpere pentru produsele friabile, cămară cu utilaj frigorific pentru produsele ușor alterabile, spălătorie pentru vesela de bucătărie.

113. Blocurile alimentare ce activează pe bază de semifabricate trebuie să fie asigurate cu legume spălate și/sau curățate, semipreparate din carne și pește avînd un grad înalt de pregătire.

114. În bucătărie se permite separarea funcțională în zone pentru procesarea legumelor, cărnii și peștelui, pregătirea și distribuirea bucatelor cu condiția asigurării respectării normelor sanitare în cadrul procesului tehnologic de gătit. Zonele funcționale sînt separate, delimitate clar, menținute în curățenie și amplasate în corespundere cu procesul tehnologic.

115. Bucătăria, secțiile de preparare preliminară a legumelor, cărnii și peștelui, spălătorie pentru veselă sînt separate, unde nu se admit alte operațiuni decît cele prevăzute

după destinație.

116. La planificarea bufetelor din încăperile de grup se prevăd soluții planimerice și echipament corespunzător pentru primirea bucatelor gata, produselor alimentare și distribuirea acestora. În bufet trebuie să se prevadă condiții pentru spălarea mâinilor și separat a veselei.

117. Instituțiile de educație timpurie trebuie să dispună de încăperi pentru personalul blocului alimentar (vestiar, bloc sanitar, duș, cameră de odihnă). Încăperile pentru păstrarea și prepararea produselor biocide nu trebuie să fie în incinta blocului alimentar.

118. Se permite păstrarea comună a inventarului sanitar și a produselor biocide destinate blocului alimentar și altor încăperi (de grup, coridoare, spălătorie etc.) din instituția de educație timpurie.

119. Pentru instituțiile de educație timpurie existente se permite exploatarea blocului alimentar în corespundere cu proiectul în baza căruia a fost construit.

120. La amplasarea utilajului tehnologic în blocul alimentar se ia în considerare asigurarea accesului liber pentru utilizare și deservire.

121. Spălătoriile instituțiilor de educație timpurie sînt dotate cu încăperi și inventar adecvat capacității și necesității funcționale, după cum urmează:

- a) pentru spălarea și uscarea lenjeriei și albiturilor;
- b) pentru călcarea rufelor;
- c) dulapuri / stelaje pentru păstrarea lenjeriei curate și albiturilor;
- d) mese de călcat, val de călcat lenjeria, fiare de călcat, covorașe de protecție;
- e) mașini de spălat;
- f) coșuri pentru lenjerie murdară.

În cazul lipsei spălătoriei, instituția încheie un contract cu servicii specializate pentru spălarea lenjeriei.

[Pct.121 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

122. Este interzis ca în spălătoria instituției de educație timpurie să fie spălată lenjeria din alte instituții, precum și lenjeria și rufele colaboratorilor. La recepția și distribuirea lenjeriei curate și murdare trebuie să se respecte continuitatea procesului tehnologic.

Se interzice ca intrarea în spălătorie să fie vizavi de camera de grupă sau blocul alimentar.

123. Se interzice amplasarea geamurilor blocului alimentar, spălătoriei și WC-urilor sub ferestrele camerelor pentru jocuri și dormitoare.

124. Grupele de grădiniță situate în cadrul școlilor trebuie să dispună de setul de încăperi separate, destinate pentru copiii de vîrstă preșcolară.

125. Se interzice amplasarea pe terenul instituțiilor de educație timpurie a coșurilor de fum, turnurilor de apă, pilonilor electrici și a altor obiecte periculoase. Este interzisă utilizarea clădirii sau teritoriului instituției de educație timpurie în alte scopuri (depozite, oficii, ateliere, obiecte locative, comerț, radiotehnice, serbări ș.a.), decît cele planificate conform destinației.

[Pct.125 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

V. Iluminarea naturală și artificială

126. Nivelul iluminatului natural și artificial în instituțiile de educație timpurie trebuie să corespundă prevederilor documentației de proiect elaborată în conformitate cu normativele în construcții NCM C.04.02:2017 «Exigențe funcționale. Iluminatul natural și artificial».

[Pct.126 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

127. În încăperile destinate activității copiilor se asigură un iluminat natural direct, cu un raport luminos de 1/4 - 1/5, iar în dormitoare de 1/6 - 1/8.

128. Se evită reducerea iluminatului natural prin obstacole exterioare, perdele sau prin culori închise folosite la zugrăvirea interioarelor.

129. Mesele și scaunele pentru copii în timpul activităților sînt aranjate în așa fel, încît lumina (naturală sau artificială) să cadă ori din stînga, ori din dreapta copilului, în funcție de necesitățile acestora. Nivelul iluminatului artificial în încăperile de grupă trebuie să fie de tip general.

130. Nivelul iluminatului artificial în sala pentru jocuri, ocupații, muzică și săli de sport pentru copiii cu deficiențe severe de vedere, trebuie să fie de cel puțin 600-800 lx, pentru copiii care suferă de fotofobie - nu mai mult de 300 lx.

131. Încăperile de grupă pentru copiii cu deficiențe severe de vedere trebuie să fie echipate cu un sistem combinat de iluminat artificial.

132. Pentru a crea un mediu confortabil pentru copiii cu sensibilitate la lumină, la masa lor de lucru, se prevăd, obligatoriu un sistem de aprindere separată a unor grupuri de lămpi pentru iluminat general.

133. Coeficientul iluminării naturale în sălile de activități, la mesele de ocupații trebuie să fie de 1,5-2,0 %.

134. Se utilizează iluminatul local oriunde este necesar, în funcție de specificul și dificultatea sarcinii vizuale (tablă, loc de lucru, activități, săli de desen ș.a.).

135. Iluminatul artificial trebuie să asigure o iluminare uniformă, difuză și suficientă a spațiilor în care se desfășoară activitatea, să evite efectele de pîlpîire (stroboscopic), fenomenele de strălucire și de modificare a culorilor.

[Pct.136 abrogat HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

137. Toate sursele de iluminat artificial trebuie să fie menținute în stare bună. Lămpile defectate sînt depozitate într-o cameră separată și evacuate ulterior.

[Pct.137 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

138. Ferestrele și sursele de iluminare artificială trebuie menținute în stare curată și curățate pe măsura necesității.

139. Iluminatul în sălile de grupă, în sala de muzică și în cea de sport, precum și în vestiare trebuie să fie asigurat la un nivel de 200 lx, la înălțimea de 0,5 m de la pardoseală. În grupa pregătitoare, nivelul de iluminare artificială trebuie să fie de 300 lx, la înălțimea de 0,5 m de la pardoseală.

[Pct.139 în redacția HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

140. Prizele și întrerupătoarele electrice sînt amplasate mai sus decît posibilitatea de atingere a copiilor și sînt protejate.

141. În sălile de jocuri, activități și mese se permite folosirea mijloacelor de reducere a insolării directe: draperii, jaluzele. Draperiile trebuie să fie de culoare deschisă, transparentă, fără imprimări/desene. Lungimea draperiilor de la tavan nu trebuie să fie mai mare de 50 cm. Materialul folosit pentru jaluzele trebuie să fie rezistent la umiditate, detergenți și dezinfectanți.

142. Se interzice amplasarea ghiveciurilor cu flori pe pervazul ferestrelor din grup și dormitor.

143. Corpurile de iluminat artificial din camerele pentru copii trebuie să fie dotate cu element de difuzie, iar în incinta bucătăriei și spălătoriei cu protecție împotriva umidității și particulelor de praf.

VI. Încălzirea și ventilația

144. Instituțiile de educație timpurie sunt dotate cu sisteme de încălzire și de ventilație în conformitate cu prevederile NCM C.01.02:2017 «Clădiri civile. Proiectarea construcțiilor pentru grădinițe de copii.

[Pct.144 în redacția HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare

09.09.24]

145. Verificarea, curățarea și monitorizarea eficacității sistemelor de ventilație se efectuează nu mai rar de o dată în an. Sistemul de ventilație trebuie să asigure normele sanitare pentru multiplul schimbului de aer.

[Pct.145 în redacția HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

146. Toate încăperile destinate copiilor trebuie ventilate natural. Mijloacele de ventilație trebuie să asigure cel puțin 20 m³/oră de aer pentru o persoană în încăperile de grupă și în încăperile comune pentru instruire. În blocul alimentar ventilarea va fi de tip mecanică aflux-reflux, iar în grupurile sanitare ventilarea va fi asigurată la 1,5 schimburi pe oră.

[Pct.146 în redacția HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

147. Ventilația prin deschiderea ferestrei se realizează în așa fel, încât să se evite disconfortul termic și să se asigure înlăturarea continuă a aerului folosit.

148. Pentru asigurarea unei ventilații naturale permanente, oberlihturile și ferestrele trebuie să aibă o suprafață totală de cel puțin 1/50 din suprafața încăperii.

149. În cazul în care clădirea existentă nu a fost supusă renovării majore și nu dispune de ventilare mecanică, încăperile destinate copiilor sunt ventilate natural în pauzele din timpul programelor de activitate, prin deschiderea ferestrelor. În aceste perioade, copiii părăsesc obligatoriu încăperea.

[Pct.149 în redacția HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

149¹. Încăperile cu ventilare mecanică destinate copiilor trebuie ventilate în continuu cu aport de aer proaspăt (fără amestec), cu respectarea parametrilor normativi de microclimă (curenți de aer, temperatură, umiditate), a nivelului de zgomot, a frecvenței de igienizare a filtrelor, cu respectarea recomandărilor producătorului, a calității aerului, a vitezei normate la refularea aerului proaspăt cu distribuția aerului prin flux laminar, pentru a exclude curentul de aer.

[Pct.149¹ introdus prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

150. Aerisirea largă a dormitoarelor și a sălilor de mese se efectuează în perioadele în care copiii nu se află în aceste încăperi.

150¹. Folosirea aparatelor de aer condiționat/altor sisteme de ventilație sau de climatizare se efectuează cu respectarea strictă a parametrilor de microclimă (curenți de aer, temperatură), a nivelului de zgomot, a frecvenței de igienizare a filtrelor conform recomandărilor producătorului, precum și a parametrilor poziționării acestora.

[Pct.150¹ introdus prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

151. În fiecare sală de grupă, dormitor, vestiar, WC la un geam trebuie să fie instalată plasă de protecție. Pentru aerisirea încăperilor sînt deschise doar geamurile la care sînt instalate plase, în scopul prevenirii traumatismului la copii și accesul insectelor zburătoare. Încăperile sînt aerisite zilnic. Aerisirea prin WC se interzice.

152. În perioada caldă se efectuează aerisirea neînteruptă dintr-o parte (fără curent).

153. În perioada de tranziție - toamna și primăvara -, în lipsa sistemului de ventilare mecanică, oberlihturile dormitoarelor se închid cu 30 de minute înainte de somn, iar în timpul cald al anului somnul de zi este organizat cu ferestrele deschise (evitându-se curentul de aer).

[Pct.153 în redacția HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

154. Bucătăria, spălătoriile pentru veselă și rufe se dotează cu sistem de ventilație mecanică de tip flux - reflux.

155. În spațiile destinate copiilor se interzice utilizarea încălzitoarelor portabile sau sistemelor locale de încălzire cu radiații infraroșii, prin sisteme de abur, sobelor din fier și utilizarea convectoarelor de gaz. În calitate de instalații de încălzire pot fi utilizate radiatoare și elemente tubulare, încadrate în panouri din beton.

156. Instalațiile de încălzire trebuie să fie îngrădite cu grilaje din lemn, amplasate sub ferestre cu dispozitive de reglare a temperaturii. Materialul pentru îngrădirea instalațiilor nu trebuie să producă efecte nocive asupra copiilor.

Se interzice îngrădirea instalațiilor de încălzire cu materiale din rumeguș de lemn și alte materiale polimere.

[Pct.156 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

157. Pentru prevenirea îmbolnăvirilor cauzate de disconfortul termic se asigură următoarele condiții ale regimului de încălzire:

a) oscilațiile de temperatură din încăperi nu trebuie să depășească 2°C pe perioada în care copiii se află în încăperile respective;

b) diferențele între temperatura încăperilor destinate activității sau odihnei copiilor și cea a anexelor (coridoare, vestiare etc.) nu trebuie să depășească 2°C;

c) sistemele de încălzire utilizate să nu permită degajarea substanțelor toxice în încăperi; pentru evitarea accidentelor toxice se interzice utilizarea sobelor metalice și folosirea drept combustibil a cărbunilor în instituțiile de educație timpurie;

d) suprafața de încălzire are o temperatură care nu trebuie să depășească 80°C (pentru a nu scădea umiditatea relativă sub 30%).

158. Dispozitivele de încălzire trebuie să fie curățate de praf săptămânal sau la necesitate.

159. Se admite asigurarea cu căldură de la centralele termice autonome, care funcționează pe combustibil lichid, solid (biomasă) și gazos, amplasate în construcții separate, înglobate (nu mai jos de nivelul solului), pe acoperiș sau în construcții anexate la clădirea instituției de educație timpurie.

160. Se admite încălzirea de la sobe cu combustibil solid, în cazul lipsei gazificării și numai în instituțiile de educație timpurie cu un etaj. Încălzirea se efectuează din coridor. Focul se face înainte cu 1,5 – 2 ore pînă la sosirea copiilor.

161. Se interzice amplasarea centralelor termice autonome anexate sau sub săli de activități, jocuri și mese, dormitoare, spații de recreație și căi de evacuare.

162. Umiditatea relativă a aerului în încăperile pentru copii constituie 40-60%, în spălătorie și bucătărie – 60-70%. Viteza curenților de aer nu trebuie să depășească 0,1 m/sec. Temperatura aerului din sălile de jocuri, activități și mese se determină cu ajutorul termometrului, care este fixat pe peretele intern la o înălțime de 0,8-1,2 m. Nivelul temperaturii aerului din diferite încăperi este menționat în anexa nr. 7.

VII. Aprovizionarea cu apă și sanitație

163. Clădirea instituției de educație timpurie este asigurată cu apă potabilă, apă caldă și sistem de canalizare. În lipsa sistemelor centralizate de aprovizionare cu apă potabilă se asigură amenajarea surselor proprii (controlate periodic din punct de vedere al potabilității) și rețelelor de distribuire a apei potabile în instituția respectivă. Calitatea apei trebuie să corespundă normelor de potabilitate stabilite prin Legea nr. 182/2019 privind calitatea apei potabile.

[Pct.163 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

164. Cu apă rece și caldă sînt asigurate obligatoriu următoarele încăperi: blocul alimentar, bufetul din grupe, încăperi medicale, spălătoria, WC-urile pentru copii și personal, bazinul de înot. Temperatura apei la blocurile alimentare, bufete, dușuri, lavoare este nu mai joasă de 45°C și nu mai înaltă de 60°C. Se interzice utilizarea ceainicelor electrice și altor dispozitive tehnice.

165. Robinetele cu apă fierbinte la care copiii au acces se înzestrează cu un sistem de control al temperaturii nu mai mult de 43°C.

166. În lipsa sistemelor centralizate de canalizare se prevăd instalații proprii pentru colectarea, epurarea și evacuarea apelor reziduale menajere, cu evitarea poluării solului, a apei și a aerului.

167. Debitul surselor de apă potabilă pentru aprovizionarea instituțiilor de educație timpurie trebuie să fie adecvat numărului de copii și necesităților pentru buna funcționare a instituției.

168. În instituțiile de educație timpurie cu durata de activitate de 24 de ore volumul minim de apă pentru un copil/zi este de 93 l, iar pentru cele cu activitatea de 9,5-10 ore constituie 75 l.

169. În lipsa surselor de apă potabilă în localitate, se admite aprovizionarea instituțiilor de educație timpurie cu apă potabilă îmbuteliată. Pentru asigurarea regimului de băut a apei potabile sînt utilizate butelii sau recipiente cu apă potabilă dotate cu dozatoare. La utilizarea apei potabile din butelii cu dozatoare se respectă normele de consum și păstrare, indicate pe ambalaj de către producător.

170. În lipsa unui sistem centralizat de asigurare cu apă rece și caldă se asigură aprovizionarea obligatorie cu apă a blocului alimentar, încăperi medicale, spălătoriei și a tuturor încăperilor sanitare din grupe.

171. Se interzice utilizarea apei calde din sistemul de încălzire în scopuri tehnologice și menajere.

VIII. Prevenirea bolilor

Secțiunea 1

Materiale de finisare, mobilier, echipament

și reguli de întreținere igienică a instituțiilor

de educație timpurie

172. În scopul asigurării unui mediu sigur pentru educarea și îngrijirea copiilor în instituțiile de educație timpurie trebuie să se respecte următoarele cerințe:

[Pct.172 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

a) Pereții încăperilor trebuie să fie netezi, fără semne de atac fungic și să aibă un finisaj care să permită curățarea umedă și dezinfectarea. Toate materialele de construcție și de decor interior trebuie să fie inofensive pentru sănătatea umană și să fie însoțite de certificate ce ar confirma originea, calitatea și inofensivitatea lor.

b) Pereții din blocul alimentar, bufete, depozite, camere frigorifice, spălătorie, WC trebuie să fie acoperite cu teracotă glazurată sau alt material rezistent la umiditate, inofensiv pentru sănătatea umană la o înălțime de cel puțin 1,5 m și 1,8m în încăperile bazinei și camerelor de duș pentru prelucrarea umedă cu detergenți și produse biocide.

c) Finisarea interioară a încăperi medicale trebuie să corespundă normelor sanitare pentru instituții medico-sanitare publice.

d) În încăperile orientate spre partea de sud sînt folosite materiale și vopsea în tonuri reci palide, în partea de nord – tonuri calde. Unele elemente individuale pot fi vopsite în culori mai luminoase, dar nu mai mult de 25% din suprafața totală a spațiilor.

e) Tavanul în zone cu umiditate ridicată (secțiunile de producere a blocului alimentar, dușuri, spălătorie, WC etc.) se vopsesc cu materiale rezistente la apă.

f) Pentru podea sînt utilizate materiale inofensive și care permit prelucrarea umedă cu utilizarea detergenților și produselor biocide.

173. Mobila și echipamentul din instituțiile de educație timpurie trebuie să fie inofensive pentru sănătatea copiilor și să fie însoțite de certificate ce ar confirma originea și inofensivitatea lor.

Copiii trebuie să fie asigurați cu mobilier ergonomic, adecvat fiecărui copil. În mod ideal, mobilierul trebuie să fie produs din lemn tare, să poată fi supus prelucrării umede cu detergenți și să fie nontoxic. Pentru prevenirea traumatismelor mobilierul are tapițeria rezistentă la incendiu, este fixat și nu are colțuri ascuțite.

174. Concentrația de poluanți a aerului din încăperi în zonele cu prezența constantă a copiilor (grup, dormitoare, săli de muzică, sport etc.) nu trebuie să depășească concentrația maximă admisă pentru aerul atmosferic.

175. Plasele de ventilare trebuie să fie deschise, curățate sistematic de praf, închise numai cînd scade brusc temperatura aerului. Curățirea canalelor de ventilare se face cel puțin o dată pe an.

176. Gestionarii instituțiilor de educație timpurie asigură întreținerea igienică permanentă a terenului, încăperilor, instalațiilor și mobilierului. Unele metode orientative pentru întreținerea igienică sînt prezentate în anexa nr. 8.

Regulile de menținere a stării sanitare în instituțiile de educație timpurie:

a) Măturarea umedă sau aspirarea mecanică a prafului, zilnic sau ori de cîte ori este nevoie, precum și dezinfectia periodică și în funcție de necesitate, a mobilierului și a jucăriilor;

b) Întreținerea permanentă a stării de curățenie generală și a grupurilor sanitare, prin dotarea și folosirea corespunzătoare a materialelor de curățenie și a produselor biocide și prin spălarea și dezinfectarea zilnică sau în caz de necesitate;

c) Întreținerea stării permanente de curățenie în spațiile pentru ocupații, dormitoare, în blocul alimentar, spălătorie și în spațiile exterioare clădirii;

d) Dezinsecția și deratizarea încăperilor și a anexelor, periodic sau ori de cîte ori se constată prezența insectelor și a rozătoarelor;

[Pct.176 lit.e) abrogată prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

f) Asigurarea curățeniei generale și a dezinfecției mobilierului și a pavimentelor, săptămînal sau ori de cîte ori este nevoie.

176¹. Produsele biocide utilizate pentru dezinfectarea echipamentelor și a spațiilor sunt prevăzute în Registrul National al produselor biocide, disponibil pe site-ul web oficial al Agenției Naționale pentru Sănătate Publică.

[Pct.176¹ introdus prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

177. Jucăriile și materialele didactice utilizate în instituțiile pentru copii nu trebuie să constituie un risc pentru sănătatea acestora și să permită curățarea și dezinfectarea lor periodică.

178. Fiecare grupă are jucării separate. Păstrarea acestora se face în dulapuri la îndemîna copiilor. Jucăriile și materialele didactice deteriorate sînt scoase periodic din folosință.

179. Jucăriile noi, înainte de a fi aduse în grupe, se spăla timp de 15 minute sub jet de apă ($t+37^{\circ}\text{C}$) cu săpun și se usucă la aer. Cele de cauciuc, penopoliuretan, penolatex, plastizol se spală conform instrucțiunilor menționate și se storc. Jucăriile care nu se supun prelucrării umede sînt folosite doar ca material didactic demonstrativ.

Pentru grupele antepreșcolare jucăriile sînt spălate de personalul din grupă o dată pe zi în apă fierbinte cu perie și săpun în vase marcate special ($t+37^{\circ}\text{C}$), se clătesc cu apă curgătoare și se usucă.

[Pct.179 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

180. Jucăriile din grupă trebuie menținute în stare curată, se curăță și se prelucurează conform instrucțiunilor producătorului sau de cîte ori este nevoie.

181. Lenjeria de pat a copiilor este confecționată din materiale naturale (bumbac, batist, satin). Toată lenjeria trebuie să fie marcată. Lenjeria de pat se marchează în colțul de jos, indicîndu-se numărul de pe listă ce corespunde cu numele copilului.

182. Lenjeria de pat, prosoapele se schimbă după necesități, dar nu mai rar de o dată pe săptămîină.

183. Lenjeria curată se aduce în saci speciali și se păstrează în dulapuri, iar cea folosită se păstrează în lăzi (cutii) speciale sau saci. La sfîrșitul zilei sacii de polietilenă murdari se spală cu detergenți. Hainele murdare ale copiilor sunt luate utilizând mănuși și se depozitează în pungi separate în dulapul individual pînă la transmiterea acestora părinților pentru a fi curățate.

[Pct.183 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

184. Echipamentul de pat (saltelele, pernele, cearșafurile) se aerisește nemijlocit în încăperi prin deschiderea geamurilor, ușilor. În timpul curățeniei generale, periodic acestea se scot la aer. Pernele sînt din umplutură din puf/pene de găină, sau din material antialergic. O dată pe an echipamentul de pat se supune curățirii chimice.

185. Suprafețele, echipamentul, mobilierul, lenjeria etc., contaminate cu fluide corporale sînt curățate și dezinfectate imediat.

186. Covoarele se curăță cu aspiratorul, se scutură și se șterg cu peria umedă, o dată pe an se supun curățirii chimice.

[Pct.186 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

187. Inventarul pentru WC-uri (cîrpe, căldare, perie) trebuie să fie marcat cu culoare roșie și păstrat în dulap special. Inventarul se spală după fiecare utilizare cu apă caldă și soluții de detergenți. Produsele biocide trebuie păstrate la întuneric, în vase închise și în locuri inaccesibile copiilor.

188. În timpul cald al anului, în scopul protecției contra insectelor, se instalează plase la ferestre și uși.

[Pct.188 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

189. Pentru prevenirea și combaterea rozătoarelor trebuie să se asigure păstrarea corectă a produselor, resturilor alimentare și folosirea metodelor mecanice de combatere. Categorie se interzice folosirea preparatelor chimico - bacteriologice.

Fiecare instituție de educație timpurie trebuie să dispună de contracte cu instituții abilitate pentru organizarea dezinsecției, dezinsecției și deratizării.

[Pct.189 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

190. Utilajul de pe terenul de jocuri (mese, scaune, utilaj sportiv) trebuie să fie în stare bună (funcționabil) și zilnic se șterge.

191. Pentru a reduce nivelul de poluare a încăperilor plasele, covoarele, periile de la intrarea în încăperile pentru copii se curăță și se spală după sosirea copiilor și venirea lor de la plimbare.

192. Înainte de a intra în bazin, copiii trebuie să treacă prin baia pentru picioare. Se permite de a intra în bazin numai în trening de înot. Temperatura apei în bazin se menține la nivelul de 300C.

193. Calitatea apei utilizată pentru bazinele de înot trebuie să corespundă normelor sanitare pentru apa potabilă. Apa se dezinfectează înainte de a fi furnizată în bazin. Se permite:

a) majorarea conținutului de amoniu nu mai mult de 2 ori în comparație cu conținutul inițial;

b) concentrația de 0,3 mg/l a clorului rezidual liber cu condiția că în 100 ml apă nu sînt depistate bacterii coliforme.

194. Bazinele de înot se spală, se dezinfectează și se schimbă apa în ele pe măsura poluării dar nu mai rar de o dată pe lună.

195. Gestionarii instituțiilor de educație timpurie cu bazine de înot asigură monitorizarea calității apei din bazin la parametri microbiologici - o dată la 10 zile (dacă în această perioadă nu a fost spălat, dezinfectat și schimbată apa din bazin), la parametri organoleptici (culoare, turbiditate, miros) - o dată în zi.

196. Într-o situație epidemiologică nefavorabilă, în scopul prevenirii răspîndirii infecției se întreprind măsuri suplimentare de prelucrare și dezinfecție a încăperilor. La înregistrarea cazurilor de boli infecțioase în instituțiile de educație timpurie sînt organizate măsuri antiepidemice de către personalul instituțiilor de educație timpurie la recomandarea centrelor de sănătate publică teritoriale și altor organe abilitate.

197. Instituțiile de educație timpurie sînt dotate și aprovizionate permanent cu utilajele, materialele și substanțele necesare pentru întreținerea curățeniei și efectuarea operațiunilor de dezinfecție.

198. Aceste utilaje, substanțe și materiale sînt păstrate în spații închise, anume destinate. Se asigură încăperi separate cu dulapuri separate pentru păstrarea îmbrăcăminte și respectiv a echipamentului de protecție a personalului de îngrijire din blocurile alimentare și spălătorii.

199. Se asigură materialele necesare igienei personale la grupurile sanitare din instituție, corespunzător numărului de copii (hîrtie igienică, săpun, produse biocide, mijloace de uscare a mâinilor după spălare).

200. Pentru prevenirea accidentelor prin căderea copiilor de la nivelul încăperilor situate la etaj se iau măsurile de protecție necesare.

201. În scopul asigurării măsurilor de prevenire a toxiinfecțiilor alimentare și a bolilor diareice acute instituțiile de educație timpurie elaborează planul anual de măsuri privind profilaxia toxiinfecțiilor alimentare și a bolilor diareice acute, care este coordonat șeful subdiviziunii teritoriale a Agenției Naționale pentru Sănătate Publică.

[Pct.201 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

Secțiunea a 2-a

Înscrierea și primirea zilnică a copiilor

în instituția de educație timpurie

202. Înainte de înmatriculare în instituția de educație timpurie, fiecare copil este supus unui examen medical profilactic, care include:

- a) consultarea medicului de familie;
- b) consultarea medicilor specialiști (pediatru, chirurg/ortoped, neurolog, oftalmolog, otorinolaringolog și stomatolog);
- c) analiza generală a sângelui;
- d) analiza generală a urinei;
- e) amprenta/raclajul perianal la prezența ouălor de helminți.

Pentru copiii cu afecțiuni cronice și/sau cu nevoi speciale, medicul de familie va include consultarea, la necesitate, și a altor specialiști, în funcție de nevoile individuale ale copilului.

Concluzia privind examenul medical și rezultatele investigațiilor de laborator vor fi eliberate de către medicul de familie prin formularul (F-027/e), care ulterior va fi prezentat la instituția de educație timpurie, iar informația despre vaccinare va fi prezentată în baza documentului care confirmă vaccinarea copilului conform Programului național de imunizări - copia certificatului de vaccinare f-063-3/e.

Lucrătorii medicali din instituțiile de educație timpurie supraveghează copilul în perioada de adaptare și dau recomandări părinților și educatorilor.

[Pct.202 în redacția HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

203. Primirea zilnică a copiilor în instituțiile de educație timpurie se efectuează de către educator, care discută cu părinții despre starea de sănătate a copilului, iar asistentul medical, examinează starea cavității bucale (faringele) și tegumentele, măsoară temperatura corpului la copiii cu manifestări îngrijorătoare (clinice) și face înscrierile de rigoare într-un registru special sub supravegherea lucrătorului medical.

[Pct.203 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

204. Pentru organizarea primirii copiilor în vestiar trebuie să fie termometre inofensive, suficiente pentru efectuarea termometriei matinale.

205. Copiii depistați bolnavi și suspecți la boală nu se primesc în instituțiile de educație timpurie, iar cei ce sînt depistați se izolează în timpul zilei pînă la sosirea părinților sau medicului. Se interzice aducerea de către părinți și folosirea la grădiniță a medicamentelor fără a fi informat asistentul medical sau managerul instituției.

[Pct.205 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

206. Personalul medical efectuează o dată în săptămână examinarea copiilor la pediculoză, rezultatele cărora se înregistrează într-un registru special. Copiii infectați de pediculoză nu sînt admiși în instituțiile de educație timpurie pînă la însănătoșire.

207. După suportarea unei boli infecțioase, copii vor fi instituționalizați la prezentarea certificatului medical eliberat de medicul de familie.

[Pct.207 în redacția HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

[Pct.208 abrogat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

Secțiunea a 3-a

Organizarea regimului zilei și a activităților

instructiv-educative

209. Regimul zilei trebuie să corespundă particularităților de vîrstă a copiilor și a abilităților fizice și psihice în cazul copiilor cu nevoi speciale/dizabilități, să promoveze dezvoltarea armonioasă a acestora și să cuprindă următoarele elemente principale:

- a) primirea de dimineată și gimnastica;
- b) somnul de zi;
- c) activitățile educaționale;
- d) timpul de servire a meselor;
- e) plimbările, jocurile și distracțiile copiilor în aer liber.

210. Durata recomandată de plimbări zilnice trebuie să constituie nu mai puțin de 1/3 din programul de activitate. Durata plimbărilor este determinată de către instituția de educație timpurie, în funcție de condițiile climatice. La temperaturi ale aerului sub minus 15°C și viteza vîntului de 7 m/s, se recomandă de a reduce durata aflării copiilor la aer liber. Se recomandă să se organizeze plimbări de 2 ori pe zi.

211. La organizarea regimului în instituțiile de educație timpurie cu program de activitate ce depășește 6 ore, pentru copii se organizează primirea mesei cu un interval de 3-4 ore și somn în timpul zilei. În instituțiile de educație timpurie cu program de activitate pînă la 6 ore se organizează 1-2 mese în funcție de durata programului de activitate.

212. Durata totală a somnului în 24 ore pentru copiii de vîrstă preșcolară este de 12-12,5 ore, din care 2-2,5 ore revine pentru somnul de zi. Pentru copiii de la 1 an la 1,5 ani somnul de zi este organizat de două ori în prima și a doua jumătate a zilei pînă la un total de 3,5 ore. Optimal este de a organiza somnul de zi după-amiază în aer liber (verandă). Pentru copiii cu vîrsta 1,5-3 ani somnul de zi se organizează o dată pe durata a cel puțin 3 ore. Înainte de somn nu se efectuează jocuri fizice, care pot solicita copilul, inclusiv emoțional, și

proceduri de călire. În timpul somnului, prezența educatorului sau a asistentului de educator/dădacei/ajutorului de educator în dormitor este obligatorie.

[Pct.212 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

213. Pentru ocupațiile personale ale copiilor preșcolari (jocuri, pregătirea pentru activitățile educaționale, igienă personală) în regimul zilei ar trebui să fie alocate cel puțin 3-4 ore.

214. Pentru antepreșcolari (1,5-3 ani) durata de activități educaționale de grup nu trebuie să depășească 10 minute. Se permite de a desfășura activități educaționale în prima și în a doua jumătate a zilei (8-10 minute). Se permite de a desfășura activități educaționale pe terenul de joacă în timpul plimbării.

215. Durata activităților educaționale de grup pentru copiii de 3-4 ani trebuie să fie nu mai mult de 15 minute, pentru copii cu vârste între 4 și 5 ani - nu mai mult de 20 minute, de la 5 la 6 ani - nu mai mult de 25 de minute, iar pentru copiii de la 6 la 7 ani - nu mai mult de 30 de minute.

216. Durata maximă admisă pentru activitățile educaționale, incluzând cele din centrele de activitate/ariile de stimulare, în prima jumătate a zilei în grupurile de copii de 3-4 ani și 4-5 ani nu trebuie să depășească 30 și 40 de minute respectiv, în timp ce în grupele cu vârstă de 5-6 ani și 6-7 ani - 45 de minute și 1,5 ore, respectiv. Între activități trebuie să fie pauze de 10 minute.

217. Activități educaționale cu copiii de vârstă de 5-7 ani pot fi organizate și după-amiază, după somnul de zi. Durata acestora nu trebuie să depășească 25 - 30 de minute. În mijlocul activităților educaționale cu caracter static se desfășoară pauze dinamice.

218. Activitățile educaționale care necesită activitate cognitivă sporită și suprasolicitare intelectuală la copii ar trebui să fie organizate în prima jumătate a zilei. Pentru a preveni oboseala, copiii sînt încurajați să efectueze exerciții fizice, activități de muzică, ritmică etc.

219. Organizarea activităților la calculatoare se permite pentru copiii de vârstă de 6-7 ani. În timpul activităților la calculatoare se respectă următoarele norme sanitare:

a) ecranul videomonitorului trebuie să se afle la nivelul ochilor copilului sau mai jos la o distanță de 50 cm;

b) se permite folosirea unui calculator pentru maximum 5 copii;

c) activitățile se organizează în încăperi special amenajate și ventilate sub supravegherea educatorului.

220. Durata activităților la calculator este de maxim 15 min/per zi.

221. Distanța la care copiii privesc televizorul este minim de 2 m și maxim de 5 m de la ecranul televizorului. Durata vizionării emisiunilor televizate și a diafilmelor în grupele

mici și medii este de maxim 20 minute/per zi, iar în cele mari și pregătitoare - 30 minute/per zi.

222. Materialele didactice afișate în camerele de grupă trebuie să fie amplasate la nivelul ochilor copiilor.

Secțiunea a 4-a

Organizarea activităților de educație fizică

223. Regimul rațional de activitate motorie, exercițiile fizice și aplicarea corectă a mijloacelor de călire a organismului sînt organizate în concordanță cu starea de sănătate, vîrstă și anotimp.

224. Principalele forme de organizare a educației fizice sunt:

a) activități de cultură fizică, de menținere a sănătății și recreative, desfășurate în timpul momentelor de regim (cu funcții de organizare, de socializare și de dezvoltare personală, precum și de stimulare a capacității de muncă intelectuală);

b) gimnastica de dimineată: se realizează zilnic, în încăpere sau în aer liber, cu durata - grupele a I-a și a II-a mică - 5-6 min.; grupa medie - 6-8 min.; grupa mare - 8-10 min.; grupa pregătitoare - 10-12 min.;

c) pauze dinamice în timpul activității integrate sau pe domenii de dezvoltare - zilnic, în funcție de necesitate, până la 3 min.;

d) jocuri dinamice și exerciții fizice în timpul plimbării: zilnic - cu durata - grupele a I-a și a II-a mică - de 6-10 min.; grupa medie - de 10-15 min.; grupa mare - 15-20 min.; grupa pregătitoare - de 20-30 min.;

e) gimnastica/exerciții de respirație: se desfășoară zilnic după somnul de zi;

f) jocuri cu elemente sportive: se desfășoară începând cu grupa medie o dată pe săptămână, cu durata de 20-25 min., și în grupele mari/pregătitoare de două ori pe săptămână, cu durata de 25-30 min.;

g) exerciții de relaxare a organismului - zilnic, la necesitate, 3-7 min., în funcție de vîrstă și de necesitate

[Pct.224 în redacția HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

225. Activitatea motorie din regimul zilei copiilor este de cel puțin 35-40%, care include mișcări, jocuri mobile, exerciții fizice, distracții sportive, plimbări, excursii.

226. Activitățile de educație fizică pentru copii se organizează în aer liber, sala de sport sau cea de muzică, de 2 ori pe săptămînă pentru grupele antepreșcolare și de 3 ori în săptămînă - pentru grupele preșcolare. Activitățile de educație fizică au durata de la 15 pînă la 30 de minute în funcție de vîrsta copiilor. Sînt efectuate numai în lipsa contraindicațiilor,

prezenței treningului și încălțăminte sportive. Pe timp ploios și vînt puternic activitățile se organizează în sala de sport (sau de muzică – în cazul comasării acestora).

227. Aprecierea eficacității activităților de educație fizică se efectuează după calculul indicelui de densitate motorie, care reprezintă raportul dintre timpul activității motorii (cînd copilul se află în mișcare) către durata totală a activității de educație fizică, exprimată la 100%, constituind în sala de sport – 70% și pe terenul sportiv – 80%.

228. Călirea organismului copiilor include un sistem de măsuri, ca: plimbări, exerciții fizice organizate în aer liber și în încăperi, care se execută zilnic, inclusiv a băilor de apă (hidroterapice), de aer și solare. Băile de călire se aplică diferențiat în funcție de vîrstă și starea de sănătate.

229. Activitățile de educație fizică se desfășoară luînd în considerare starea de sănătate a copiilor și sub supravegherea constantă a personalului medical. Totodată se înfăptuiesc măsuri de profilaxie a traumatismului sportiv.

Secțiunea a 5-a

Organizarea alimentației și nutriția copiilor

230. Funcționarea și întreținerea blocului alimentar al instituțiilor de educație timpurie trebuie să corespundă prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 206/2023 cu privire la aprobarea regulamentelor și a regulilor din comerțul interior și abrogarea unor hotărâri ale Guvernului și a prevederilor Legii nr. 296/2017 privind cerințele generale de igienă a produselor alimentare.

230¹. Organizarea alimentației copiilor se efectuează conform Instrucțiunii privind organizarea alimentației copiilor și elevilor în instituțiile de învățământ general, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 722/2018, și actelor normative departamentale în domeniu.

[Pct.230¹ introdus prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

231. În instituțiile de educație timpurie, alimentația copiilor este organizată în grupe. Livrarea bucatelor de la blocul alimentar în grup se efectuează conform graficului aprobat de către directorul instituției, în recipiente închise, etichetate și marcate. Marcajul trebuie să includă identitatea de grup, felul de bucate (felul I, felul II, felul III, pâine, unt, salată, fructe).

[Pct.231 în redacția HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

232. În instituțiile de educație timpurie pentru spălarea veselei de grup bufetul este dotat cu 2 căzi conectate la apă caldă și rece. La aprovizionarea cu apă decentralizată bufetul este asigurat cu volumul de apă necesar capacității de spălat a vaselor. Se permite instalarea unei mașini de spălat vase în bufetul din încăperile de grup.

233. Vesela de masă trebuie să fie din faianță, porțelan sau inox. Fiecare grupă

trebuie să dispună de 1 set de veselă conform numărului de copii, care se păstrează în bufet. Educatorii și ajutorii de educatori au veselă și tacâmuri separate de ale copiilor și marcate. Se interzice utilizarea veselei știrbite, de plastic, de aluminiu, de ceramică și de sticlă.

[Pct.233 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

234. În bufetul din grupă se instalează un dulap termic sau un vas pentru dezinfectarea veselei în caz de înregistrare a bolilor infecțioase.

235. Blocul alimentar din cadrul școlii-grădiniță trebuie să asigure alimentația copiilor de vîrstă preșcolară și a elevilor.

236. Lista utilajului pentru dotarea blocului alimentar este prezentată în anexa nr. 9.

237. Mesele de prelucrare a produselor crude și de prelucrare termică trebuie să fie din material rezistent, inofensiv pentru sănătatea omului care poate fi ușor supus prelucrării umede, curățare, dezinfectare (inox, fier zincat etc.) și permis pentru contact cu produsele alimentare. Suprafețele meselor trebuie să fie netede și cu colțuri rotunjite. Pentru porționarea aluatului trebuie să fie folosite suprafețe de lemn.

238. Pentru prelucrarea cărnii, peștelui, legumelor și altor produse se folosesc ustensile de tranșare (nu mai puțin de 2 complete) din material rezistent, inofensiv pentru sănătatea omului care poate fi ușor supus prelucrării umede, curățare, dezinfectare cu suprafață netedă și permis pentru contact cu produsele alimentare. Ustensilele de tranșare trebuie marcate vizibil: „CC” (carne crudă), „CF” (carne fiartă), „PC” (pește crud), „PF” (pește fiert), „LF” (legume fierte), „LC” (legume crude), „Gastronomie”, „Scrubie”, „Pîine”.

239. Vesela de bucătărie, mesele, inventarul trebuie să fie marcat și utilizat conform destinației. Pentru fierberea laptelui este prevăzută veselă separată de cea pentru fierberea compotului sau altor băuturi.

240. Toată vesela blocului alimentar se păstrează pe polițe speciale și suporturi, iar ustensilele de tranșare – în dulapuri.

241. Numărul veselei și seturilor de bucătărie, utilizate în același timp, trebuie să corespundă numărului de copii din grup conform listei. Personalul trebuie să aibă veselă și seturi de bucătărie separate marcat corespunzător «Personal».

[Pct.241 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

242. Resturile alimentare se colectează în găleți/containere cu pedală sau cu capac swing, căptușite cu saci/pungi menajeri/e. Evacuarea resturilor alimentare de la blocul alimentar se face după repartizarea bucatelor în grupe, iar în grupe – după fiecare masă/alimentație. După evacuarea lor se curăță, se spală zilnic cu produse biodistructive, se clătesc cu apă caldă și se usucă.

[Pct.242 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

[Pct.243 abrogat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

244. Pentru a preveni boala filantă a pâinii, locurile de păstrare se curăță de fărîmituri și se șterg bine cu soluție de acid acetic de 1% (o dată în săptămîină).

245. Produsele alimentare sînt păstrate și realizate în conformitate cu condițiile și termenele de păstrare și realizare stabilite de către producător.

246. Sînt elaborate fișe tehnologice pentru toate bucatele preparate în instituțiile de educație timpurie. Modelul fișei tehnologice este prezentat în anexa nr.12.

247. Registrul de triaj al produselor ușor alterabile se completează de către șeful de depozit. Registrul de triaj al produselor culinare finite - de comisia de triere formată prin ordinul conducătorului instituției, registrul de evidență a regimului de temperatură în utilajul frigorific - de către bucătarul-șef, registrul de evidență a sănătății se completează de lucrătorul medical (anexa nr.13).

248. Alimentația copiilor trebuie să fie calitativă, variată după compoziția produselor alimentare și să satisfacă în întregime cu substanțe nutritive necesitățile organismului în creștere. Alimentația copiilor se efectuează în corespundere cu meniul întocmit pe 10 zile și aprobat de conducerea instituției de educație timpurie, în care se indică componența produselor, valoarea calorică a bucatelor, conținutul și corelația proteinelor, lipidelor și glucidelor.

[Pct.248 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

248¹. În instituțiile de educație timpurie fără bloc alimentar propriu sau în cele în care sunt dificultăți la prepararea bucatelor, se permite organizarea alimentației copiilor prin sistemul catering, cu respectarea următoarelor condiții:

a) compania de catering trebuie să dețină autorizație sanitar-veterinară sau certificat de înregistrare în domeniul siguranței alimentelor atât pentru activități de catering, cât și pentru unitatea de transport a alimentelor, în conformitate cu prevederile legislative în domeniu;

b) meniul zilnic de repartiție se elaborează de către personalul medical al instituției de educație timpurie în baza meniului model pentru 10 zile, coordonat cu bucătarul-șef, cu managerul instituției de educație timpurie, în colaborare cu un specialist în nutriție din cadrul companiei de catering, după caz, și aprobat de subdiviziunile teritoriale ale Agenției Naționale pentru Sănătate Publică. Meniul zilnic de repartiție va conține lista preparatelor culinare, cu indicarea porției individuale în funcție de grupul de vîrstă. Ingredientele care cauzează alergii sau intoleranțe vor fi prezentate în meniu în conformitate cu prevederile actelor normative în domeniu;

c) bucatele gata se transportează în recipiente alimentare permise de legislație, cu asigurarea temperaturii bucatelor finite;

d) se amenajează un spațiu pentru recepționarea bucatelor preparate și dotarea cu veselă, cu utilaj frigorific, cu spălătorie cu apă caldă și rece;

e) personalul poartă echipament de protecție și să efectueze examinările medicale pentru angajații unităților de alimentație publică conform prevederilor actelor normative în domeniu;

f) se colectează probe din toate bucatele finite consumate timp de 72 de ore și se vor păstra în spații frigorifice în instituția de educație timpurie și în cadrul companiei de catering;

g) analiza calitativă și cantitativă a alimentației copiilor este în responsabilitatea companiei de catering.

[Pct.248¹ introdus prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

249. Procesul de alimentație în instituțiile de educație timpurie va fi organizat conform următoarelor principii:

a) asigurarea dreptului la sănătate al copilului/elevului;

b) asigurarea condițiilor optime pentru organizarea alimentației echilibrate și sănătoase:

- asigurarea unei diversități alimentare, cu consumul, pe parcursul unei zile, al alimentelor din toate grupele și subgrupele alimentare;

- asigurarea unei proporționalități între grupele și subgrupele alimentare, adică un aport mai mare de fructe, legume, cereale integrale, lapte și produse lactate, comparativ cu alimentele cu un conținut crescut de grăsimi și adaos de zahăr;

- consumul moderat al unor produse alimentare, adică alegerea unor alimente cu un aport scăzut de grăsimi saturate și de zahăr adăugat;

c) principiul corectitudinii și transparenței în colaborarea instituției de învățământ cu furnizorii de produse și servicii alimentare;

d) principiul legalității;

e) principiul colaborării/consultării/participării beneficiarilor – copii, elevi și părinți.

[Pct.249 în redacția HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

250. Personalul medical este responsabil de întocmirea și realizarea meniului. Pentru copiii care necesită o dietă specială se perfectează un meniu separat reieșind din

recomandările medicului și/sau cererea părinților/reprezentantului legal. Lista copiilor cu diete speciale se acroșează la blocul alimentar, în cabinetul medical. Educatorii înscriu lista copiilor cu dietă specială și lista produselor interzise în „Registrul educatorului” la compartimentul destinat.

251. În scopul profilaxiei deficitului de micronutrienți (vitamine și săruri minerale) în alimentația copiilor se folosesc produse fortificate cu micronutrienți.

[Pct.252 abrogat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

253. Meniurile pentru alimentația copiilor sînt întocmite în baza meniului model, elaborat anual pentru 10 zile și coordonat cu centrele de sănătate publică teritoriale.

254. Cantitatea de proteine în meniul model trebuie să asigure un aport caloric de 20% din necesarul energetic total, de lipide – de 30% și de glucide – de 50%.

[Pct.254 în redacția HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

255. În instituțiile de educație timpurie cu program de 12 ore copiii se alimentează de 4 ori pe zi, iar în cele cu program de 24 de ore – de 5 ori pe zi. Valoarea calorică a rației este repartizată pentru 5 mese în modul următor: dejunul reprezintă 20%, dejunul II - 5%, prînzul -30-35%, gustarea – 20%, cina – 25%.

[Pct.255 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

256. Alimentația copiilor din instituțiile de educație timpurie al căror program de activitate este de 9 – 10,5 ore se organizează de 3 ori pe zi, care asigură 65 % – 70% din valoarea calorică diurnă. Dejunul trebuie să constituie 20-25 %, prînzul -30-35% și gustarea – 20%.

[Pct.256 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

257. În instituțiile de educație timpurie cu program de activitate de 6 ore alimentația se organizează de 2 ori pe zi (dejunul și prînzul constituind 20-25% și respectiv 30-35% din valoarea calorică), iar în cele cu activitatea de 3-4 ore alimentația se organizează o dată pe zi și constituie 25% din valoarea calorică pentru 24 de ore.

258. Între dejun și masa de prînz se ia o masă suplimentară ce include o băutură sau suc și (sau) fructe proaspete.

259. Produsele alimentare greu asimilabile, care au un efect excitant sau a căror combinație produce efecte digestive nefavorabile (preparate din carne, leguminoase) vor fi consumate în prima jumătate a zilei, iar cele ușor asimilabile (produse lactate, cereale, legume, pește, ouă) – în a doua jumătate a zilei.

[Pct.259 în redacția HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

09.09.24]

[Pct.260 abrogat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

[Pct.261 abrogat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

262. Zilnic se colectează probe diurne conform meniurilor de repartiție, care sînt păstrate în frigider la temperatura 0 + 4°C. Probele diurne se colectează în cantitatea: bucatele porționate - în cantitate deplină; gustările reci, felul I, garniturile, felul III, alte bucate - de cel puțin 150 g. Probele diurne se colectează cu linguri sterile sau opărite în apă clocotită în vase de sticlă sterile sau opărite în apă clocotită și se închid ermetic cu capace. Vasele se marchează cu indicarea mesei și data colectării. Colectarea probelor diurne se realizează de către bucătarul-șef sau bucătar, iar controlul colectării probelor diurne - de către lucrătorul medical.

[Pct.262 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

263. Organizarea alimentației copiilor în instituțiile de educație timpurie se efectuează în conformitate cu Instrucțiunea privind organizarea alimentației copiilor și elevilor în instituțiile de învățământ general, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 722/2018.

[Pct.263 în redacția HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

264. În fiecare instituție de educație timpurie, anual, la începutul anului școlar sau calendaristic se creează prin ordinul directorului o comisie de triere, în componența căreia intră bucătarul-șef sau bucătarul, un membru al echipei manageriale și personalul medical, care efectuează aprecierea bucatelor. Se interzice distribuirea bucatelor gata fără aprecierea lor de către comisia de triere și fără nota respectivă în registrul de triaj al articolelor culinare pentru fiecare fel de bucate.

265. Pentru alimentația copiilor bucatele sînt pregătite și realizate în aceeași zi.

266. În instituțiile de educație timpurie se admit următoarele tehnologii de preparare a bucatelor: fierbere, fierbere la aburi, înăbușire, coacere. Se interzic bucatele prăjite.

267. Pentru asigurarea unei continuități a alimentației echilibrate și sănătoase în familie, părinții copiilor sînt informați zilnic despre alimentația din instituțiile de educație timpurie, cu acroșarea meniului în vestiarele grupelor.

267¹. Instituția de educație timpurie va asigura cultivarea deprinderilor unei alimentații sănătoase în rândul copiilor. Activitățile desfășurate în incinta instituției de educație timpurie vor fi orientate spre formarea unui comportament alimentar sănătos la copii.

[Pct.267¹ introdus prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

IX. Igiena personală a copiilor de vîrstă

antepreșcolară și preșcolară

268. Cultivarea deprinderilor igienice la copii trebuie să fie una dintre prioritățile educaționale ale instituțiilor de educație timpurie, care să asigure învățarea comportamentelor ce țin de educația pentru sănătatea fizică, de igiena personală și de alte deprinderi sănătoase și integrarea acestora în rutinele comportamentale, în conformitate cu Curriculumul pentru educație timpurie.

[Pct.268 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

269. Toți copiii trebuie să fie învățați să se spele pe mâini sistematic și corect: să umezească mâinile cu apă caldă, apoi să aplice săpun, și să spele energic pînă cînd apare o spumă cu săpun. Copiii continuă spălutul pentru cel puțin 10-15 secunde, fiecare zonă între degete, în jurul unghiilor, sub unghii și dosul palmelor, apoi se clătesc mâinile sub jet de apă pînă cînd acestea sînt libere de săpun și murdărie. Mâinile copiilor sunt apoi uscate cu prosoape individuale, cu prosoape de unică folosință, după caz, sau cu un dispozitiv mecanic de uscare. Se va evita utilizarea săpunului parfumat, a săpunului solid și a șervețelilor umede pentru spălarea mâinilor.

[Pct.269 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

270. Copiii trebuie să-și spele mâinile de fiecare dată:

- a) după folosirea WC-ului;
- b) înainte și după consumul de alimente;
- c) atunci cînd mâinile sînt contaminate cu lichid biologic, cum ar fi după strănut, tuse, sau suflarea nasului;
- d) după ce au venit din exterior;
- e) înainte de a lua medicamente;
- f) la necesitate (cînd mâinile sînt murdare);
- g) după jocul cu animale.

[Pct.270 lit.g) introdusă prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

271. Personalul încurajează copiii să se spele pe mâini, oferindu-le ajutor, pentru a dezvolta deprinderile de îngrijire corecte și a le integra în rutina comportamentală.

Personalul supraveghează spălarea mâinilor copiilor pentru a asigura corectitudinea procedurii.

[Pct.271 în redacția HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

272. Copiii trebuie învățați să cunoască că articolele personale, cum ar fi pieptene, periute de dinți, prosoape etc., sînt individuale și trebuie să fie depozitate într-un mod sanitar, astfel încît să nu contamineze sau să intre în contact cu articolele de igienă personală ale altui copil. Articolele personale nu sînt partajate între copii.

[Pct.272 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

[Pct.273 abrogat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

X. Norme sanitare pentru instituția de educație

timpurie cu un număr redus de copii

274. Pentru instituțiile de educație timpurie care dețin doar o grupă de copii antepreșcolari, cu un număr de până la 15 copii, sau o grupă de până la 20 de copii preșcolari, se permite:

a) blocul alimentar să dispună de încăpere dotată cu inventar necesar pentru prelucrarea materiei prime și pentru prepararea bucatelor, marcat conform destinației, respectând procesul tehnologic. Pentru păstrarea materiei prime, sunt necesare depozite și utilaje frigorifice;

b) pentru spălarea lenjeriei, să încheie contracte cu companii care prestează servicii de acest gen;

c) organizarea asistenței medicale prin încheierea unui contract cu centrele de sănătate din teritoriu.

[Pct.274 în redacția HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

XI. Igiena și sănătatea personalului

275. Personalul instituțiilor de educație timpurie trebuie să respecte igiena personală:

a) să dispună de echipament de protecție și încălțăminte curată de schimb;

b) să-și scurteze permanent unghiile și să-și spele mâinile înainte de a începe lucrul și la trecerea de la un proces la altul.

276. Personalul tehnic trebuie să dispună de 3 echipamente sanitare aparte: pentru

dereticarea grupurilor sanitare (de culoare închisă), încăperilor (color) și pentru servirea mesei (alb).

277. Personalul blocului alimentar trebuie să dispună de 2 echipamente: unul de culoare întunecată pentru prelucrarea materiei prime, iar altul alb pentru prepararea bucatelor. Înainte de a intra în grupul sanitar se scoate halatul, iar după aceasta mâinile se spală cu săpun. Bucătarilor li se interzice de a purta bijuterii (inele, cercei, brățări).

[Pct.277 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

278. Bucătarii sînt examinați zilnic de către lucrătorul medical la prezența leziunilor, plăgilor și bolilor purulente a mâinilor, inclusiv depistarea infecțiilor virale acute ale organelor respiratorii superioare și examinarea faringelui, rezultatele fiind înregistrate în registrul „Sănătatea”.

279. Personalul instituțiilor de educație timpurie trebuie să urmeze practici adecvate pentru spălarea mâinilor.

280. Mîinile sînt spălate:

- a) după folosirea WC-ului, schimbarea scutecelor sau asistarea unui copil la toaletă;
- b) după manipularea cu vase murdare, țesuturi murdare, scutece murdare sau alte rufe murdare;
- c) imediat după sosirea la locul de muncă;
- d) înainte de manipularea produselor alimentare sau ustensilelor;
- e) atunci cînd mîinile sînt contaminate cu lichide biologice, cum ar fi după strănut, tuse sau suflarea nasului;
- f) înainte și după administrarea de medicamente de prim ajutor;
- g) după activități de curățenie;
- h) la necesitate (cînd mîinile sînt murdare).

281. Personalul implicat în activitățile de educare și îngrijire a copiilor trebuie să fie în stare bună de sănătate și să nu fie sursă de boli transmisibile.

282. Personalul instituțiilor de educație timpurie este supus examenului medical și instruirii igienice obligatorii în conformitate cu prevederile actelor normative în domeniu.

[Pct.282 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

283. Personalul instituțiilor de educație timpurie dispune de fișă medicală individuală în care se înregistrează rezultatele examenelor medicale și cele de laborator. Personalul

care nu a susținut examenul medical și instruirea igienică nu se admite la lucru.

284. La cererea reprezentanților subdiviziunilor teritoriale ale Agenției Naționale pentru Sănătate Publică/subdiviziunilor teritoriale ale Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor cu funcții de control a condițiilor sanitare din instituțiile de educație timpurie care supraveghează activitatea instituției, personalul angajat în instituțiile de educație timpurie trebuie să demonstreze cunoștințe referitoare la prevenirea bolilor transmisibile și anume:

- a) unde și când este necesară spălarea mâinilor;
- b) în ce cazuri personalul nu este admis la educarea și îngrijirea copiilor;
- c) în ce cazuri persoana nu este admisă la manipularea și prepararea bucatelor;
- d) metode de igienizare și dezinfectare a suprafețelor și jucăriilor;
- e) metode de prelucrare a veselei de bucătărie etc.

[Pct.284 modificat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

285. Gestionarii instituțiilor de educație timpurie trebuie să întreprindă măsuri de neadmitere a fumatului pe teritoriul instituțiilor atât de către personal, cât și de vizitatori.

XII. Obligațiile personalului medical

286. Pentru promovarea și menținerea stării de sănătate a copiilor, precum și a persoanelor adulte din instituțiile de educație timpurie, se impun următoarele obligații:

- a) formarea și fixarea deprinderilor de igienă la copii, cu asigurarea materialelor necesare pentru igiena individuală a acestora;
- b) controlul periodic al igienei individuale la copii, a stării de curățenie a îmbrăcăminte și a lenjeriei de pat;
- c) interzicerea utilizării pentru alte activități a personalului care lucrează în blocul alimentar sau care manipulează alimentele;
- d) asigurarea activității educativ-sanitare;
- e) examinarea copiilor la pediculoză o dată pe săptămână și la solicitarea educatorului;
- f) monitorizarea stării de sănătate și aprecierea nivelului de dezvoltare fizică a copiilor, neuromotorie și psihică, îndeosebi a celor care suferă de diferite maladii;

[Pct.286 lit.g) abrogată prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

- h) repartizarea copiilor în grupe de sănătate și de educație fizică conform

recomandărilor medicului;

i) informarea administrației instituției despre starea de sănătate și măsurile profilactice pentru copiii ce suferă de diferite maladii și dereglări ale stării de sănătate;

j) informarea directorului/administrației instituției de educație timpurie, care, la rândul său, informează instituțiile medico-sanitare teritoriale și centrele de sănătate publică teritoriale despre cazurile suspecte de boală transmisibilă în termen de 2 ore de la depistare și a oricăror alte cazuri de îmbolnăvire acută provocată de consumul sau de inhalarea substanțelor toxice, precum și a cazurilor suspecte de toxiinfecții alimentare;

[Pct.286 lit.j) în redacția HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

[Pct.286 lit.k) abrogată prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

l) organizarea măsurilor de întremare, controlînd (o dată pe lună) respectarea regimului zilei și a cerințelor față de organizarea activităților de educație fizică, întocmind graficul dezvoltării fiziologice și cotei motrice;

m) efectuarea și controlul îndeplinirii măsurilor de profilaxie a intoxicațiilor alimentare, bolilor diareice acute și traumatismului;

n) supravegherea organizării dezinfecției curente;

o) verificarea condițiilor și termenelor de depozitare și realizare a produselor alimentare, tehnologia pregătirii și servirii bucatelor, monitorizarea colectării probelor diurne;

p) supravegherea respectării normelor fiziologice de consum al produselor alimentare, ducînd evidența listei de acumulare;

q) asigurarea instituției cu medicamente, dispozitive medicale, mobilier și ustensile, conform anexei nr. 18;

[Pct.286 lit.q) în redacția HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

r) consultarea educatorilor în problema posturii corecte a copiilor în timpul activităților;

[Pct.286 lit.s) abrogată prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

t) asigurarea cu tratament de durată pentru copiii care suferă de maladii cronice și rare se acceptă cu formele de administrare a medicamentelor peroral și rectal. Responsabilitatea pentru administrarea tratamentului medicamentos o poartă conducătorul și personalul instituției;

[Pct.286 lit.t) în redacția HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

u) îndeplinirea documentației medicale (anexa nr. 20).

[Pct.287 abrogat prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

[anexa nr.1](#)

[anexa nr.2](#)

[anexa nr.3](#)

[anexa nr.4](#)

[Anexa nr.4 în redacția HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

[anexa nr.5](#)

[anexa nr.6](#)

[anexa nr.7](#)

[anexa nr.8](#)

[anexa nr.9](#)

[Anexa nr.10 abrogată prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

[Anexa nr.11 abrogată prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

[anexa nr.12](#)

[anexa nr.13](#)

[Anexa nr.14 abrogată prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în

vigoare 09.09.24]

[Anexa nr.15 abrogată prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

[Anexa nr.16 abrogată prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

[Anexa nr.17 abrogată prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

[anexa nr.18](#)

[Anexa nr.18 în redacția HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

[Anexa nr.19 abrogată prin HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]

[anexa nr.20](#)

[Anexa nr.20 în redacția HG469 din 03.07.24, MO347-349/09.08.24 art.678; în vigoare 09.09.24]